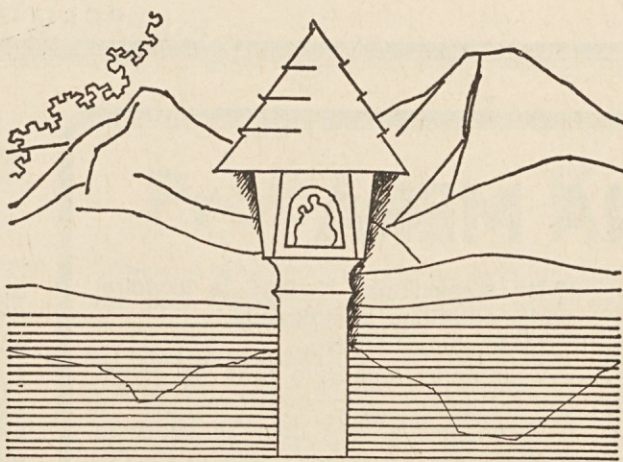

Koroška prometno in energetska vozlišče Evrope

Koroška je vsa zadnja leta razvoja industrijsko konzumne družbe veljala za deželo, ki je v mednarodnem gospodarstvu in njegovih komunikacijah igrala bore malo vlogo. Bila je zanimiva le kot dežela razvitega turizma, tranzita po železnici in kot dežela z pomembnimi izvoznimi viški lesa. V zadnjem desetletju se je njen mednarodni gospodarski pomen vidno povečal. Čedalje bolj postaja dežela specialnih industrijskih podjetij in vozlišče blagovnega prometa po cesti in železnici med evropskim severovzhodom in Italijo ter severoafriškimi deželami, na drugi strani pa med evropskim severozahodom in njenim jugovzhodom ter deželami Bližnjega vzhoda.

Pomen Koroške kot gospodarsko vozlišče je zadnja leta naraščal skladno z razvojem mednarodne trgovine in mednarodnega gospodarskega sodelovanja. Medtem ko železniške proge v deželi tem zahtevam še kolikortoliko zadoščajo, jim ceste skoraj niso več kos. Zato so koroški gospodarski in politični krogi že pred leti povzdignili svoj glas in zahtevali gradnjo dveh avtocest skozi deželo. Prva naj bi stekla z Dunaja preko Gradca in Celovca v Trst, druga pa naj bi zagotovila priključek na avtocestno omrežje Zvezne republike Nemčije pri Salzburgu ter stekla skozi Visoke Ture do Beljaka in naprej do avstrijsko-jugoslovanske meje.

Ti avtocesti že nekaj let gradijo. Avtocesta Dunaj—Trbiž bo predvidoma dograjena leta 1985, avtocesta skozi Visoke Ture pa že leta 1982. Pristojni koroški krogi so zadnje čase ponovno zahtevali več državnih sredstev za gradnjo omenjenih avtocest, pa tudi pomembnih od- in dovodnih žil cestnega prometa v deželi. Istočasno na eni strani poskušajo, da bi Italija čimprej dogradila podaljšek tako imenovane južne avtoceste do avtocestnega omrežja Italije. Obenem se posebna skupina bavi s problematiko gradnje cestnega predora skozi Karniške alpe med Kötschachom in Tolmezzom, da bi Koroška v večji meri participirala na cestnem predoru skozi Felber Tauern. Na drugi strani so pristojni krogi v deželi v razgovorih s pristojnimi ustanovami v Sloveniji in Jugoslaviji, da bi za cestnim predorom skozi Ljubelj zgradili skupno nadaljni cestni predor skozi Karavanke v območju Jepe in da bi železniško progo skozi predor Področica—Jesenice adaptirali tako, da bi bila podobno kot v Visokih Turah med Bocksteinom in Mallnitzom pripravna za prevoz avtomobilov po železnici. S temi ukrepi bi koroško železniško in cestno omrežje za prihodnja desetletja odgovarjalo potrebam mednarodnega prometa.

Poleg prometnega pa postaja Koroška

tudi pomembno mednarodno energetska vozlišče. Elektrarne v deželi producirajo že blizu 3,5 milijarde kilovatnih ur električne energije na leto. Do leta 1980 se bo deželna proizvodnja električne energije podvojila. Dotlej bodo dograjene akumulacijske elektrarne v dolini Malte in poslednje tri od sedmih dravskih elektrarn, v načrtu pa je poleg tega še jedrska elektrarna v bližini dravske elektrarne v Kazazah. S tem se bo koroška ponudba električne energije drugim deželam, ki presega že sedaj več kot polovico njene proizvodnje, še povečala. V večji meri kot doslej bo naša dežela v sklopu električnega omrežja SUDEL z električno energijo oskrbovala tudi Slovenijo in Furlanijo-Julijsko krajino.

Ob razvijajočem se vozlišču za mednarodno pretakanje električne energije pa se Koroška razvija tudi v vozlišče mednarodnih naftovodov in plinovodov. Že nekaj let je skozi deželo speljan transalpinski naftovod (TAL) med Trstom in Ingolstadt v ZRN. Pri Würmlachu v Ziljski dolini se od njega odcepi naftovod Adria-Dunaj (AWP). Po obeh se pretaka nafta iz arabskih dežel

(Dalje na 5. strani)

Nismo pozabili

Dr. Leopold Figl je bil zunanji minister, ki je 15. maja 1955 za Avstrijo podpisal avstrijsko državno pogodbo. Takoj isti dan po danem podpisu so ga časnikarji spraševali, če niso s členom sedem te pogodbe dane koroškim Slovincem in gradiščanskim Hrvatom zagotovljene prevelike pravice.

Minister Figl je odgovoril: „Izpolnimo tudi mi svojo dolžnost kot Avstrijci in ne pozabimo naših bratov in sester, ki ne živijo na naših domačih tleh in za katere bomo šele sedaj kot svobodna država lahko kaj storili.“

Za svoje rojake v Južnem Tirolu je Avstrija zastavila ves svoj ugled na meddržavnem polju in tudi z internacionalizacijo problema dosegla za svoje rojake velike uspehe, pač pa je celih osemnajst let pozabila na obveznost, ki jih ima do v državi živčih narodnih skupnosti.

Dne 25. oktobra 1955 pa je zasedal dunajski parlament, da ratificira državno pogodbo.

Zvezni kancler Julius Raab je dejal: „Naglasiti pa moramo, da pomeni glasovanje o državni pogodbi odgovornost tu-

di za vsak člen te pogodbe. S pridržki za ta ali drugi člen pogodbe se izgovarjati, to ni način, s katerim bi državno pogodbo odobrili. Naglasiti pa moramo, da pomeni glasovanje za vsakega poslanca, ki glasuje za pogodbo, da glasuje za vse člene pogodbe, da se ne bo mogel potem izgovarjati, v drugem slučaju pa naj glasuje proti.“

Vsi državni poslaci ÖVP, SPÖ in KPÖ so glasovali s tem za vse člene državne pogodbe. VDU pa je glasoval proti.

Odločitev je bila jasna in velja tudi danes.

Z glasovanjem za državno pogodbo je prenehala Avstrija biti podaljšana roka Nemčije proti vzhodu in jugovzhodu in je postala neke vrste posrednik med Vzhodom in Zapadom. Donava, glavna reka Avstrije, ki teče od zapada na vzhod, ponazoruje posredniško vlogo države.

Tudi naša Drava teče od zapada proti vzhodu, naši koroški politiki pa najraje gledajo čez Visoke Ture in se ne zavedajo, da imajo v deželi še celo vrsto nerešenih problemov.

Kako se občinski odborniki izgovarjajo

Župan občine Dobrla vas je za dne 19. julija 1973 sklical občinsko sejo. Na dnevni red je postavil kar 27 točk, ki naj bi se obravnavale. K njim bi prišlo še nekaj „nujnih“ zadev, tako, da je bilo jasno, da bo nemogoče vso to materijo obdelati na eni seji, pa čeprav bi sedeli do polnoči. Zato se je že kar v začetku seje izločilo nekaj točk in sklenilo, da se v torek, 24. julija, ponovno sestanemo in z dnevnim redom nadaljujemo. Ta torkova seja, na katero se ne bo poslalo ponovnih vabil, naj bi veljala za novo sejo.

Pri točki tri dnevnega reda smo zvedeli, da se je enemu od občinskih mandatarjev (prizadevnemu in vnetemu pristahu ÖVP), posrečilo, da je ob krepki podpori s strani občine in po naklonjenosti pristojnih poštinih uradov, dobil telefon, dasiravno njegovo posestvo in penzion ležita daleč od vsakega nase-lja. To privilegirano dodelitev telefona je slovenski mandatar dr. L. Sienčnik izrabil za to, da je opozoril na dejstvo, da se Mokrije že dolgo brezuspešno potegujejo za telefonski priključek. Med drugim so v ta namen že 1. 5. 67 na občinski svet občine Dobrla vas naslovili od šest interesentov podpisano vlogo. Ker pa v tistem razdobju v dobrolski občinski sobi ni bilo slov. mandatarja, ki

bi zastopal interese slovenskih volilcev, ki so ravno v Mokrijah procentualno številni, je stvar zopet zaspala. Sedaj je prilika, da se na to zadevo ponovno opozori.

Kot izgovor, da Mokrije ne morejo dobiti telefona, se je že leta 1969, torej dve leti za tem, ko so zanj prvič zaprosili, dalo pismeno vedeti, da v telefonski centrali Dobrla vas ni več prostih števil, treba bo še čakati, da se v Dobrli vasi dogradi nova centrala. Znano pa nam je, da se je medtem priključilo na desetine števil. Kot nadaljni izgovor se je navajalo dejstvo, da bi telefonski vod moral piti 300 m teči sporedno z električnim vodom, kar da ne sme

biti. Položiti bi ga torej morali pod zemljo, kar bi izgradnjo precej podražilo. Kakor pa se je sedaj dognalo, bi po mnenju strokovnjakov podražitev znašala samo okrog 8000 šilingov. Torej je tudi to samo izgovor.

Danes je pri dobrolski centrali res že hudo za proste številke in obstoji dejanska nevarnost, da bodo Mokrije, ta tujsko-prometno dobro se razvijajoča vas, morala čakati še pet let, preden bo dobila povezavo s svetom. Bila bi to slaba usluga tujskemu prometu, za katerega se naša občina drugače tako zelo zavzema. Vsiljuje se vprašanje, ali pri vsem tem mogoče le ne igra vlogo dej-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Kdo požiga?

V zadnjih tednih ter dneh strašijo v okolici Loč, Bač in Malošč brutalni požigalci (brutalen požigalec?) skednjev raznih domačih kmetov. Medtem ko je pred približno štirimi tedni gorelo posestvo Krawanje, pd. Magra, je v zadnjih dneh požar uničil kar štiri posestva. Žrtve so Krainer, pd. Krajnc iz Spodnjih Rut, Trunk, pd. Zavrnik iz Bač, Kobvar, prav tako iz Spodnjih Rut ter Poglitsch iz Malošč. Kakor izgleda, se je požigalec moral poslužiti bencina. Vsekakor se je na več ali manj rafiniran način „lotil“ omenjenih posestev.

Policiji se je posrečilo, dobiti dva domačina, ki sta baje priznala požig Magre-vega ter Krajncevega poslopja. Pravi, da nista normalna, temveč kvečjemu norca. Očividno se policija zadovoljuje z norcem ter je mnenja, da je zanj stvar končana.

Kljub temu domačini (upravičeno) dvomijo, da so pri nenavadnih požigalskih početjih norci na delu. Zato tudi ne razumejo dejanske lahkomišelnosti pristojnih varnostnih organov.

Nadalje je dejstvo, da je Franci Gallob

iz Brega, slovenski posestnik ter socialistični odbornik, dobil pred nekaj dnevi ponoči grozilni telefonat. Nek pijan glas mu je skoraj četrto ure grozil, da bodo Gallobu uničili posestvo z družino vred. Očital mu je, kakšne prednike da je imel in da jih je dobro poznal. Dobesedno je menil: „Poznal sem tvojega starega očeta, poznal sem očeta. Bili so ‚gavnerji‘. Ti si največji ‚gavner‘!“

Predniki posestnika Trunka so bili znani zavedni Slovenci. Župnik Jurij Trunk, ki prihaja iz te hiše, koroškim Slovincem gotovo ni neznan.

Krajncev oče je bil izseljen.

Pri Magru in Kobvarju so tudi bili izseljeni.

Vsekakor se domačini ne morejo o-tresti suma, da bi to lahko bile protislovenske akcije. Kdo torej straši? Po komu seže zločinska roka?

Vprašanje ni samo upravičeno. Vprašanje je predvsem resno. Ter zahteva resen odgovor.

Odgovarjati, češ da so bili norci, je sicer enostavno. Ni pa na mestu. Še manj pa zadovolji domačine.

Slovenske akcije na Koroškem

Začetek tega tedna je tako imenovani „Demokratski odbor za južno Koroško“ v raznih dvojezičnih turističnih krajih trolil letake. Namen te ponočne akcije je bil, informirati turiste z dejansko manjšinsko politiko naših deželnih ter državnih organov. Predvsem so člani omenjenega odbora hoteli opozoriti na lanske koroško jesen v zvezi s fašističnim rovarjenjem proti dvojezičnim napisom.

Kot je bilo za pričakovati, se večinski narod razburja. Vsekakor ni vesel teh akcij. Zakaj, gotovo ne bo težko uganiti. Imajo pač slabo vest. Svet ne bi smel spoznati eksistence koroških Slovincov. Še več: muči jih vest, ker lanske akcije na vsak način niso podpirale težnje južnokoroškega turizma.

Ter ker Koroška ni takšna, kakršna se pač kaže na raznih perspektivah.

DVOJNA MERA

Anton Reinthaller. Kdo je to (bil)?

Leta 1930 je postal član NSDAP, 1932 NSDAP-„Landesbauernschaftsführer“, leta 1934 so mu zaupali mesto firerja avstrijske Nationalsocialistične delavske stranke. Posrečilo se mu je pridobiti za NSDAP zloglasnega Seys-Inquarta, marca 1938 ga je le-ta imenoval za ministra za kmetijstvo; pozneje je še postal državni tajnik tako imenovanega „Reichsernährungs“-ministrstva.

Anton Reinthaller po zlomu „tisočletnega rajha“: prvi zvezni predsednik FPÖ. Njegovo nasledstvo je nastopil Friedrich Peter. Petrov vzor: Anton Reinthaller. Mladinski dom ter dom prosvete svobodnjaške stranke v Zgornji Avstriji pa se imenuje Reinthaller-Haus.

To je eno dejstvo.

Letos spomladi: v avstrijskem parlamentu je prišlo do pravega tumulta, ko je ÖVP v svojih klubskih prostorih izobesila Dollfußovo sliko. Socialistični odborniki so se razburjali ter spominjali na Dollfußovo prav tako zloglasno politično vlogo. Prepovedal je namreč delovanje demokratov, ki so imeli edinole tale „greh“: niso namreč bili Dollfußovi po-

litični somišljeniki. Nadalje je likvidiral parlamentarno demokracijo.

To je drugo dejstvo.

V primeru Dollfußove slike se socialisti razburjajo. In to upravičeno. Ako bi ÖVP imenovala svoj dom za prosveto Dollfuß-Haus, bi se prav tako (upravičeno) razburjali.

V primeru Reinthaller-hiše se socialisti ne razburjajo. Reinthaller je bil namreč eden izmed tistih, ki so likvidirali Avstrijo, zavrgli parlamentarno demokracijo ter pošiljali politične nasprotnike v koncentracijska taborišča. Tudi številne socialiste.

To je tretje dejstvo.

Vse to zabeležimo v povojni Avstriji, leta 1973. V državi, kjer vlada socialistična stranka z absolutno večino. Katere šef se imenuje Kreisky, po rodu Žid ter žrtev Reinthallerjevega režima.

Navaden državljan bi nakazano zadržanje socialistov (ter ne samo socialistov) imenoval dvojno mero.

Ljudski zastopniki pravijo k temu politika.

Kajti politika je kravja kupčija. Pravi se ji tudi ku... Janko Kulmež

Elizabeth II. v Kanadi

Spoznate žensko na naši sliki? Gotovo ne bo težko uganiti, kdo je ta dama. Angleška kraljica Elizabeth II., ki se je pretekli teden nahajala v Kanadi. V glavnem mestu Ottawa se je namreč odigravala konferenca britanskega Commonwealtha, ki bo moral po vstopu Velike Britanije v Evropsko gospodarsko skupnost igrati novo vlogo. Očividno kraljica v Ottawi ni imela prevelikih skrbi. Vsekakor kaže vesel obraz in pogovor z mladima Kanadčanama, ki ju vidite na naši sliki, ji je prav gotovo ugajal.

Znane fraze?

Deželni svet Furlanije-Juljske krajine je pred nedavnim izvolil novega predsednika deželnega odbora in njegove člane. Kot je bilo pričakovano, je bil za predsednika izvoljen krščanski demokrat, Antonio Comelli. Po izvolitvi je novi predsednik prebral obširno programsko izjavo, v kateri je nakazal glavne smernice delovanja novega deželnega odbora.

V političnem delu izjave je tudi nekaj odstavkov, ki splošno obravnavajo problematiko slovenske narodne manjšine v deželi, oziroma pojasnjujejo načela, po katerih se namerava ravnati nova deželna vlada v odnosih do Slovencev v Furlaniji-Juljski krajini. V tej zvezi je predsednik Comelli dejal dobesedno takole:

„Ker hočemo utrditi demokratično zavest in omikani napredek ter obogatiti evropsko vlogo dežele, polagamo še nadalje poseben pomen in važnost uveljavitvi demokratične politike do slovenske manjšine, ki se je že doslej izvajala s pozitivno ocenjenimi rezultati.“

„Državljanom slovenskega jezika je treba namreč zagotoviti z ustreznimi ukrepi čedalje bolj popolno zaščito njihovih etničnih in kulturnih značilnosti. Očitno je, da se ta usmeritev lahko dalje učinkovito izvaja tako na državni kot deželni ravni le v političnem okviru leve sredine in ob upoštevanju različnih pristojnosti države, dežele in drugih javnih uprav.“

„V tej zvezi namerava dežela strogo spoštovati načela, ki jih določa tretji člen posebnega statuta za vse, kar spada v njeno pristojnost. Dežela bo odločno in trajno posredovala pri osrednji vladi in v parlamentu, da bi sprejela ukrepe, ki so potrebni za popolno izvajanje pravic slovenske manjšine.“

Čeprav vsebujejo zgornji trije odstavki nekaj trditvev subjektivnega značaja, je treba načelnim izvajanjem novega predsednika Comellija vsekakor pritrditi. Med drugim vsebuje priznanje, da zaščita „etničnih in kulturnih značilnosti“ Slovencev še ni popolna in da je treba torej za to zaščito tudi poskrbeti „z ustreznimi ukrepi“. Tu seveda nastane vprašanje, kateri so ti ukrepi in kdo

je pristojen za njihovo izdajanje. Če prav razumemo, namerava dežela strogo spoštovati vse tisto, kar izhaja iz tretjega člena deželnega posebnega statuta. Ta člen pa ostaja, kot dokazuje vsa dosedanja praksa, le na ravni neke, sicer pravilne, a še vedno zgolj načelne deklaracije, dokler manjkajo izvršilne norme, ki bi ta načela dejansko uveljavila v vsakdanjem življenju.

Predsednik Comelli je na koncu svojih izjav o slovenski narodni manjšini pravzaprav zagovarjal stališče, da sta za popolno ureditev vprašanj, ki zadevajo slovensko narodno skupnost v deželi predvsem pristojna osrednja vlada in parlament. Obljubil pa je, da si bo dežela „trajno“ in „odločno“ prizadevala, da bi osrednja vlada in parlament „sprejela ukrepe, ki so potrebni za popolno izvajanje pravic slovenske manjšine“. Tudi tu nastane vprašanje, na kakšen način in po kateri poti pojde obljubljeno trajno ter odločno prizadevanje dežele. Je

Izjava nekega koroškega nacista

ČUŠI SO KOT PODGANE. JIH IŠČEŠ, PA IŠČEŠ, PA JIH NE NAJDEŠ NIKJER. ČE PA JE KJE KAKA PRIREDITEV, KAKO ZBOROVANJE, GLEJ, PA PRILEZEJO IZ SVOJIH SKRIVALIŠČ KOT PODGANE. IN NI KONCA, NI KONCA...

to pot posebnih zakonskih predlogov deželnega sveta, kot jih predvideva posebni statut, ali pa je to pot zgolj političnega posredovanja po deželnem odboru? Kot vidimo, so izvajanja novega predsednika deželnega odbora preveč splošna, da bi bilo možno, na ta vprašanja natančno odgovoriti. Razumljivo, da naši italijanski sobratje ne sprejemajo teh izjav preveč optimistično. Pogrešajo namreč konkretne ukrepe v prid slovenski narodnostni skupnosti. Kajti: kaj jim pomagajo še tako lepo zveneče načelne izjave, ko pa se v praksi te izjave kaj rade pozabijo.

Iz kmetijske zbornice

Rastlinogojškemu oddelku zbornice je priključen tudi sadjarski oddelek, ki skrbi tudi za vrtnarstvo in za zaščito rastlin. Po upokojitvi Muenzela-Muenztala je zbornica oddelka za varstvo rastlin spojila s sadjarskim oddelkom, ki ga vodi že leta dipl. inž. Klein. Ta je podal na zadnji seji strokovnega odbora za rastlinogojstvo poročilo o delovanju v letu 1972. V tem letu je bil pridelek sadja zelo slab. Že kar spomladi je začelo listje sadnega drevja črneti, ker so ga napadle posebno močno škrlupaste glivice. Tako listje ni moglo dihati, zato je drevje slabo prehranjevalo svoje redke plodove. Končno je prešel škrlup še na sadeže, ki so se skremžili, počrneli in ostali čisto majhni. Tako sadja še za domačo potrebo nismo pridelali. Industrija sadnih sokov je morala industrijsko sadje uvoziti, kmetje pa si kupujejo za domačo pijačo pivo, za katero se pa porabi dokaj denarja.

V normalnih letih je bilo na Koroškem sadja še vedno dovolj, tudi za izvoz. Domača industrija sadnih sokov ni mogla vsega predelati. Zato je šlo veliko sadja v Nemčijo. Zategadelj se je znana trdka sadnih sokov v Celovcu odločila povečati svoj obrat na štirikratno storilnost. Ker je v mestu tesno, so novi obrat zgradili izven mesta, moderno in namenu primerno. Zbornica je grad-

njo pospeševala z nasveti in posredovanjem kreditov. Obrat je že gotov in bo v jeseni lahko sprejel vse industrijsko sadje, kar ga bo na Koroškem naprodaj. Tako nam v bodoče ne bo treba več industrijskega sadja prodajati izven dežele, razen če bi se pojavila močna konkurenca, ki bi plačevala dokaj več, kar pa ni verjetno, saj se kupci že (Dalje na 4. strani)

Pismo bealcev:

Neonacizem na Koroškem?

Die Beiträge der drei deutschen Autoren (»Gibt es in Kärnten Neonazismus?«, NT 30) waren interessant, besonders der von Helmut Scharf. Er meint aber, daß das nazistische Gedankengut im ganzen Bundesgebiet verbreitet ist. Das stimmt aber nur mit Einschränkungen. Die größte Konzentration an faschistischem Ungeist, Militarismus und großdeutschem imperialistischem Gedankengut finden wir in Kärnten, dann folgt sogleich Steiermark und anschließend, so glaube ich Salzburg und Oberösterreich. In Wien gab es vor 1918 sehr große antitschechische Strömungen, die von der Luegerpartei und den deutschen nationalen Parteien forciert wurden. Es gab z. B. im Jahre 1910 600.000 Tschechen in Wien, gezählt haben sie aber nur 98.000, und diese hatten bloß eine eigene Kirche. Auf dem Schulsektor hatten sie nur 1 Privatvolksschule.

Zurück zu Kärnten. Ich habe schon oft Bekannten erzählt, daß Kärnten im April 1945 bei 60.000 Mitglieder der Nazi-Partei hatte. Das Land hatte auf 1000 Einwohner zweimal soviel Nazi-als der Österreichdurchschnitt betrug! Das gleiche war der Fall in bezug auf die Zahl der »Illegalen« im März 1938. In der Systemzeit von 1933–1938 wurde in Kärnten jeder 6. Lehrer wegen nazistischer Tätigkeit gerichtlich angeklagt aber nur jeder 12. suspendiert, sonst hätte man den Schulbetrieb schließen müssen. Im Sommer 1945 erklärte deshalb der neue Landeshauptmann: »Wenn wir alle Nazilehrer entlassen, so müssen wir die Schulen schließen!«

Diese Situation erschwert natürlich die Lage der slowenischen Minderheit. Und gesinnungsmäßig waren in der Hitlerära 95 Prozent der Kärntner mit der

Außenpolitik Deutschlands, mit den Eroberungen und Annektionen einverstanden. Es empfand niemand den Anschluß Oberkrains und der Südsteiermark an die Ostmark als eine ungerechte Handlungsweise.

Außer diesem Problem des großdeutschen Gedankengutes haben wir auch im Lande eine völlig tendenziöse Geschichtsschreibung, die auch in den Volks- Haupt- und Mittelschulen sowie an der Pädagogischen Hochschule verbreitet wird. Ansonsten wäre es nicht möglich, daß man im Album »Schönes Kärnten«, Auflage 3, 1963, eine so verlogene Einleitung des Autoren Herbert Strutz veröffentlicht hat. Denn das ist doch die Höhe, zu behaupten, daß wir Slowenen im 8. Jh. von den Awaren »in Randgebiete« verdrängt wurden und diese »Minderheit« noch heute lebe. Der Mann hat wohl sehr mangelhafte Geschichtskenntnisse.

Man wandere nur einmal durch das Mölltal und wird sehr überrascht sein, wieviele slowenische Familiennamen

man noch auf den Gräbern zwischen Pussnitz und Heiligenblut findet. Das Beispiel Winklern: Trojer (geb. Zirknitzer), 5 mal Trojer, 5 mal Wernisch, 5 mal Zirknitzer, 4 mal Lassnig, 2 mal Obergantschnig, Dabernig, Stragantz, Göritzer, Pompenig, Obergantschnig, Maria Prisker, genannt die Windischmutter (!), Rampitsch, Domitar, in der Kirche Gedenktafel für einen Einwohner — Ritter von Jenull. In der Broschüre »Naši obmejni problemi«, 1936, Ljubljana, war ein Artikel über Kärnten, worin der Autor berichtet, daß 80 Prozent der Orts-, Flur-, Berg-, Fluß (Gewässer)-namen slowenischer Herkunft sind — sowie 70 Prozent der Familiennamen, davon noch die Hälfte in alter Form.

Was soll dann das Gerede vom »ur-deutschen Oberkärnten seit 1000 Jahren« wie man es in Leserbriefen und in den Schriften »Landsmannschaft« sowie »Ruf der Heimat« lesen kann.

Jan Havel,
Globasnica-Globasnitz

Iz dejavnosti Mohorjeve družbe v Celju

Mohorjeva družba v Celju, naša najstarejša založba, ki že več kot 120 let prizadevno opravlja svoje poslanstvo v slovenskem nacionalnem in kulturnem prostoru, je pred kratkim izdala troje novih knjig.

Kot prva knjiga v obnovljeni Znanstveni knjižnici (urednik ing. Strgar) je prišla na knjižni trg težko pričakovana knjiga priznane slovenskega slovstvenega zgodovinarja, pokojnega dr. Ivana Grafenauerja „Kratka zgodovina starejšega slovenskega slovstva“. Delo je uredil ter z uvodi, opombami, bibliografskimi podatki in številnimi ilustracijami opremil učenjakov sin, akademik profesor dr. Bogo Grafenauer. Knjiga obsega 320 strani in velja 120 novih dinarjev.

V zbirki Teološki priročniki, ki jo ureja prof. Otmar Črnilog, je kot prva knjiga te zbirke izšel „Mali teološki slovar“ izpod peresa predsednika Mohorjeve družbe, mariborskega pomožnega škofa in znanega teološkega publicista prof. dr. Vekoslava Grmiča. Gradivo knjige je bilo delno objavljeno že v zadnjih letnikih Družine, sedaj pa je predelano in dopolnjeno z razlago teoloških pojmov, ki še niso bili obdelani v Družini, izšlo v posebni knjigi. V uvodni besedi pravi avtor med drugim tudi to, da je slovar sestavljen zaradi tega, da bi v slovenskem prostoru lažje izpolnili željo Drugega vatiškega cerkvenega zbora, da bi tudi laiki bili v večjem številu deležni primerne izobrazbe v bogoslovnih vedah in da bi se mnogi od njih študiju teh ved posebej posvetili in jih poglobljali. Delo obsega 154 strani, njegova cena pa je 28 novih dinarjev.

Z gobarskim priročnikom „Naše gobe“

avtorja Jožeta Groma je Mohorjeva družba začela izdajati še eno novo knjižno zbirko, Moji priročniki, ki bodo seznanjali ljudi z določenimi zanimivostmi in vprašanji. Knjiga „Naše gobe“ obsega 176 strani, na katerih so podatki o 176 vrstah gob. Vsakemu opisu je dodana barvna fotografija opisane gobe, z oznakami o užitnosti.

Med knjižnimi napovedmi Mohorjeve družbe naj omenimo obsežno delo uglednega teologa Jožeta Krošla „Uvod v pastoralno sociologijo“, ki bo izšlo kot druga knjiga Znanstvene knjižnice. V obnovljeni zbirki Studenci žive vode (kot prva knjiga je v njej izšlo delo Alojza Rebule „Smer — Nova zemlja“) bo še letos izšel prevod znamenitega, zajetnega dela znanega nemškega teologa J. Ratzingerja z naslovom „Uvod v krščanstvo“.

Letošnja redna knjižna zbirka bo obsegala kar pet knjig. Omenimo naj najprej „Mohorjev koledar 1974“ in „Apostolska dela“, ki bodo izšla kot nadaljevanje nove, dopolnjene in barvno ilustrirane izdaje Sv. pisma. V počastitev 400-letnice kmečkih uporov bodo kot 124. knjiga Slovenskih večernic izšli Pregljevci „Tolmenci“, najlepše in najpomembnejše slovensko pripovedno delo o naših kmečkih uporih, s spremno besedo in opombami akademika prof. dr. Franceta Koblarja. Končno bodo v redni zbirki izšli še „Sakralni spomeniki“ dr. Marijana Zadnikarja in pa živahno, vabljivo pripovedno delo, prijetno povezano z zgodovinskim izročilom, z anekdotami in s slovensko folkloro, avtorjev Mirana Sattlerja in Franceta Steleta „Stare slovenske lipe“.

Dr. Anton Trstenjak:

V znamenju človeka

Ta knjižica, ki jo je izdal in založil Dom prosve v Tinjah kot svojo prvo publikacijo, obsega tri predavanja, ki jih je imel profesor dr. Trstenjak v Tinjah in pozneje še na sestanku zamejskih in izseljenskih duhovnikov v Tricesimo in jih je avtor za knjižno izdajo nekoliko izpopolnil.

V teh predavanjih je pisatelj podal podobo človeka, o kateri pravi: „Ta je danes ogrožena bolj ko kdaj poprej...“ (str. 12). Ob velikih dosežkih v znanosti je človek spoznal, kako malo pozna pravzaprav svojo lastno podobo, sebe samega in svoje „stališče“, svoj smisel v svetu.

Vsako posamezno predavanje pokaže človeka v eni izmed njegovih posebnosti, izvirnosti, kot to povedo že naslovi posameznih predavanj: V njih je prikazan človek kot simbolično, kot semantično in končno kot zakramentalno bitje.

Že naslovi posameznih predavanj oz.

poglavij pokažejo, da hoče avtor prikazati človeka v vsej njegovi razsežnosti in svojskosti. Sam s kratko besedo oriše vsebino:

„Simboličnost nam je odkrila človekovo duhovnost in nesmrtnost. Semantičnost nas je opozorila na človekovo zvezo z Bogom in nam tako odprla pot do Boga, srednika in odrešenika. Zakramentalnost pa nam kaže, kako človek v svoji duhovnosti in povezanosti živi in dela z Bogom“ (str. 58).

Tako knjiga na sodoben način prikazuje veličino človeka in bo zato vsakemu, ki se hoče poglobiti v bistvo človeka, ki hoče poiskati pravo podobo človeka in sicer človeka v vsej njegovi razsežnosti — v njegovem odnosu do sočloveka in do Boga — dragocena pomoč. Vse preveč je človek — zaverovan v napredke izkustvenih znanosti — pozabil na svojo resnično podobo. Da jo spet najde, to je namen te knjige.

Bili smo v Svatnah pri Miklovi Zali

Narava sama je ustvarila med Serajnikovo in Miklovo domačijo v Svatnah najprimernejše prizorišče za „Miklovo Zalo“ na zgodovinskih tleh. Prostorna ravna trata, sredi nje košarka večstoletna lipa, v njeni sencilna cerkva, v ozadju bele stene in temne strehe majhne vasi — to je naravnost idealen oder za predstavo pod milim nebom. Kar čez pot pa velik travnik, v lahнем vzponu prehajajoč v vedno strmejše reber, nudi prostora mnogim tisočim gledalcev.

V to naravno gledališče je v soboto, 4. avgusta, zvečer priromala velika množica koroških Slovencev in gostov iz Slovenije, morda kakih 5000, da prisostvujejo uprizoritvi Sketove „Miklove Zale“ v dramski priredbi Frana Žižka, ki jo je v spomin 400-letnice kmečkih puntov pripravila Slovenska prosvetna zveza.

Z žarometi dobro osvetljena scena s praviljiko kuliso je skupaj z živo pestrostjo narodnih noš nudila čudovito paletu blestelih barv. Prav zaradi nje so množični nastopi seveda najbolj ugajali ter ponovno dvigali zadovoljstvo in navdušenje pri občinstvu. Igra je bila posrečeno postavljena v pisan folklorni okvir: ziljsko štehanje in visoki rej. O igralski kvaliteti posameznih

vlog je pa le težko kaj reči, ker smo morali večino besedila le bolj uganiti. Kljub gosti žični mreži nad prizoriščem s številnimi mikrofoni je bilo mogoče razumeti le drobce odrskih dialogov. To pa morda tudi zaradi prehitrega govorjenja zlasti glavnih moških vlog. Za igranje na prostem pač le veljajo drugi pogoji kot v zaprtem prostoru. Te pogoje so očitno bolj upoštevale ženske vloge. Zalka se je vrhu tega izkazala kot dobra pevka. Nad kar tristoletnim anahronizmom s koroško himno je pa gotovo čisto nedolžna.

Prireditve je potekala gladko, brez mučnega zavlacavanja. Bila je to, kljub široki zasnovi in množici nastopajočih, morda prva „Miklova Zala“, ki je trajala samo nekaj čez dve uri. Občinstvo je doživelo lep, svečan večer ter bilo hkrati sodelujoča priča učinkovite manifestacije naše narodne skupnosti, njene prezentnosti navzlic zatrevanju, da je skoraj več ni, njene življenjske volje in bojevitosti. Celo vreme je bilo prireditvi naklonjeno. Oblaki, ki so se bili še tik pred začetkom grozeče zbirali na nebu, so se med predstavo nekam razgubili. Manj prizanesljiv pa je bil tovarni vlak, ki je baš med važnimi prizori in pogovori

Prof. Stane Kregar - umrl

Povsod je bil znan in priznan akad. slikar, prof. Stane Kregar (roj. 1905), ki se je po bogoslovskem študiju v Ljubljani še posvetil umetnosti ter je v Pragi 1935 dovršil umetniško akademijo. Najprej je bil nastavljen za profesorja risanja na Škofijevi gimnaziji v Št. Vidu nad Ljubljano. Tu se je ves posvečal visoki umetnosti ter se udeleževal kot slikar-illustrator pri verskih revijah, kot slikar-kompozitor velikih del. Nemški nacistični vdor na Gorenjsko in tudi v Št. Vid mu je uničil veliko umetniških del in osnutkov.

Stane Kregar je bil samostojen umetnik in je v mladih letih bil predsednik

kluba neodvisnih slov. umetnikov. Ustvaril si je lasten umetniški slog, pa naj so bile njegove stvaritve realistične, surrealistične ali celo abstraktne. Po vojni je razstavljal svoje umetnine tudi izven domovine po večjih evropskih mestih in tudi v Moskvi.

Posledna leta se je akademski slikar Stane Kregar posvečal cerkveni umetnosti in je zaslovel po svojih freskah, npr. po freskah v prezbitoriju Marijine cerkve v Mariboru.

Leta 1971 je za svoje plodovito novorstvo življenjsko delo prejel Prešernovo nagrado.

Metod Turnšek

Beljaško žegnanje ali „Koroška v pesmi in folklori“

Preteklo nedeljo se je v Beljaku odigralo tradicionalno beljaško žegnanje, ki se ga je udeležilo približno 30 tisoč ljudi ter številni visoki gostje z deželnim glavarjem Simo na čelu. Beljaško žegnanje ni samo rajanje ter splošna podeželska „gauda“. Zanimivo je predvsem zato, ker imajo med drugim znani zbori iz Slovenije, Furlanije-Juljske krajine ter Koroške možnost, seznaniti številno občinstvo s svojo pevsko kulturo.

Slovenijo je letos zastopal Akademski pevski zbor „Tone Tomšič“ (ki ga vidite na sliki) iz Ljubljane. Pevski zbor „Tone Tomšič“ nam koroškim Slovincem ni neznan. Ponovno smo imeli že priliko, prisostvovati njegovim koncertom ter uživati kvalitetno podajanje slovenskih umetnih in narodnih

pesmi. V Beljaku je prav tako vedel navdušiti občinstvo, med katerim so se nahajali predvsem tudi turisti.

Koroško je zastopal tako imenovani „Acapella-zbor“ iz Beljaka. Vse lepo in prav. Vendarle ne moremo prezreti dejstva, da koroški Slovenci niso imeli možnosti, dokazati, da na Koroškem živita dve narodnostni skupnosti. Ter da imamo tudi koroški Slovenci svojo kulturo. Kajti namen beljaškega žegnanja je med drugim prikazati občinstvu (ter sezonskim turistom) deželo v pesmi ter folklori. Ako torej hočejo prikazati Koroško, potemtakem normalno ne bi smeli prezreti koroških Slovencev.

Saj ne bodo trdili, da koroški Slovenci nimamo kulture...

mirne duše cvilil mimo nas skozi rožansko noč.

Prav zanimivo je bilo po razhodu prisluškovati raznim mnenjem in ocenam med potjo po temni, ozki gazi nazaj k avtomobilom, katerih šentjakobska občina v takem številu verjetno še ni videla, katerih parkiranje pa je bilo vzorno organizirano. Noč je zakrivala obraze. Kljub temu pa si lahko razlikoval domačine od drugih zgolj po tem, kar so govorili: da je bilo kar lep, da je špicarjeva „Miklova Zala“ lepša, ker je bolj domača, da ni lepo od prirediteljev, ker šentjakobskih prosvetarjev niso niti vprašali niti obvestili o nameravani prireditvi „njihove“ igre na njihovih tleh.

Prireditve je dobila poseben poudarek z navzočnostjo predstavnika vlade FRS ter jugoslovanskega veleposlanika na Dunaju in jugoslovanskega konzula v Celovcu, ki jih je predsednik ZSO, dr. Franci Zwitter, v svojem uvodnem govoru posebej pozdravil.

Številna udeležba je spet enkrat dokazala, da je „Miklova Zala“ še vedno najbolj priljubljena domača igra in njena junakinja našemu ljudstvu nesmrtni simbol zakonske in narodne zvestobe ter vzor koroškega slovenskega dekleta in močne žene v sreči in nesreči.

lkh

Bled v ogledalu

Nedavno so v blejski Festivalni dvorani odprli zanimivo razstavo z naslovom „Zgodovina blejskega turizma“. Razstava je prva te vrste in je zato za obiskovalca še posebej zanimiva.

Mestni arhiv se je v okviru svoje dejavnosti odločil, da bo postavil razstavo prav na Bledu, saj je to kraj, ki je že v prejšnjem stoletju zaživel kot pomemben slovenski turistični center. Namen razstave je prikazati razvoj blejskega turizma od njegovih začetkov v 19. stoletju do danes, čeprav so blejske toplice poznali že veliko prej, saj jih omenja že Valvasor v 17. stoletju.

Morda najbolj zanimivi eksponati so razstavljeni v vitrinah. V eni izmed njih je razstavljena vpisna knjiga z blejskega otoka iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja, ko so se vanjo vpisale nekatere znamenite osebnosti, med njimi Vjekoslav Spinčič, Josip Jurčič, Franja Košir in drugi. Tu je tudi Rikljev medalja iz leta 1904, regulacijski načrt Bleda in pritožbe Blejčanov nanj iz leta 1930, razne publikacije o Bledu pretežno iz prejšnjega stoletja, za ljubitelje šaha pa bo gotovo najbolj zanimiva edina fotografija udeležencev šahovskega turnirja iz leta 1931 z njihovimi lastnoročnimi podpisi.

Rož, Podjuna, Zilja

Libuč

● Poroka Blažejevega Folteja. — Preteklo nedeljo se je poročil Foltej Blažej mlajši iz Libuč z Hanni Raunjak, ki je prav tako Libučanka. Vezal ju je pliberški mestni župnik Alojzij Kulmež, poroka pa se je odigravala v Spodnjih Libučah. Poroke se je udeležilo približno 90 svatov, ki so se pri „Röblwirtu“ prav prijetno zabavali.

Mlademu paru želimo obilo sreče ter zdravja!

Kostanje

● Zeichen šolski ravnatelj. — Naš rojak Kristijan Zeichen je pred kratkim postal ravnatelj ljudske šole v Kostanjah. Novopečeni ravnatelj je predvsem znan ter priljubljen zaradi svojega neutrudnega delovanja na prosvetnem področju. Zato se člani ter odborniki prosvetnega društva Drabosnjak mnogim voščilom rade volje pridružijo.

NAŠ TEDNIK mu k imenovanju prav tako prisrčno čestita!

Škocjan

● Sestra Gabrijela — 72-letnica. — Sestra Gabrijela Lienhard, znana po vsej južni Koroški, obhaja te dni svoj 72-letni življenjski jubilej. Jubilančka se je predvsem udeleževala v gospodinjski šoli v Št. Rupertu pri Velikovcu in marsikatero našo mater naučila pametno gospodinjiti. Začasno skrb za tuje goste, ki se med poletno sezono nahajajo v škocijanskem farnem domu.

Naš Tednik ji k visokemu življenjskemu jubileju prisrčno čestita ter ji kliče še na mnogo let!

Globasnica

● SAK zmagal s 5:4. — Preteklo nedeljo je SAK igral povratno tekmo proti NK Rudarju iz Velenja. Kot smo že poročali, je prvo tekmo v Velenju zgubil 4:5. Že tedaj se je opazilo, da se naši športniki začasno nahajajo v dobri „formi“ ter da se lahko razveselijo izvrstne kondicije. Tako se jim je tudi preteklo nedeljo na globaškem igrišču posrečilo zmagati z 5:3. Gole so dali Jože Fera, ki je kar trikrat zadel v črno, ter Vinco Wieser in Flori Lipuš (oba sta dala po

Dekleta, ki iščejo sobe v Celovcu, se lahko javijo v **Marijinem domu**, Kolpinggasse 26. — Prijave sprejema: vodstvo Doma.

en gol). Za SAK so igrali: Wakounig (Malle); Hribar, Oraže, Nežmah, Pristovnik; Wrolich, Pandel, Lampichler (Ogris); Lipuš, Fera, Wieser (Singer).

Pripomniti še moramo, da se je Nežmah, ki prihaja iz Velenja, zelo dobro vživel v moštvo Slovenskega atletskega kluba.

Železna Kapla

Na praznik Marijinega vnebovzeta v sredo, 15. 8., se vrši v romarskem svetišču Marije v Trnju po obnovitvi cerkve kakor običajno božja služba od 7. ure do poldneva. Obenem se spominjamo šeststoletnice obstoja Marijinega svetišča v Trnju. Romarji vabljeni!

Nogometaši Slovenskega atletskega kluba ter z njimi seveda tudi navijači stojijo tik pred novo sezono. Ponovno bo skušal SAK osvojiti prvo mesto. Upamo, da letos z večjim uspehom kot v preteklih dveh sezonah. Zaželeni cilj doseči, vsekakor ne bo lahko. Pri tem se ne bojimo toliko eventualnih športnih spodrslijav na nogometnem igrišču, temveč krivičnih ter protislovenskih ukrepov raznih predstavnikov Koroške nogometne zveze oziroma predvsem sodnikov. To pa seveda niso navadni spodrslijaji manj zmožnih nogometašev, še manj športno ravnanje. Pač pa je to golo šovinistično rovarjenje, delo strupenih včerajšnjakov, ki podira sleherna športna načela. Športna načela vsekakor ne poznajo kakšne diskriminacije iz političnih ali nacionalnih razlogov. Očividno na Koroškem (ter ne samo na Koroškem) šport v praksi ni

dosegel zaželenega cilja. Sicer se piše ter govori o „športu“, „športnih tekmah“ in podobno. Pogostokrat se tudi filozofira o namenu športa ter o prijateljskem tekmovanju, ki naj bi spremljalo slehernega športnika. Toda: eno so besede, nekaj povsem drugega pa so dejanja. Da naš strah pred eventualnim nakazanim postopanjem s strani vidnih ter manj vidnih predstavnikov Koroške nogometne zveze ni neupravičen ter da zgornja ocena koroškega športa ni neutemeljena, o tem priča naslednje pismo, ki ga je SAK po koncu pretekle sezone poslal „Kärntner Fußballverbandu“ (KfV), dovolj zgovorno. Baje so reditelji Slov. atletskega kluba pri odločilni tekmi proti Launsdorfu (1:0 za Launsdorf) odpovedali. Zato se je KfV čutil poklicanega, zasoliti našim športnikom denarno kazen. Nakar je SAK pismeno protestiral.

Tudi s tem mora SAK računati

Der SAK Radsberg protestiert gegen die Strafverfügung des KfV wegen angeblichen Versagens des Ordnerdienstes beim Spiel SAK Radsberg — Launsdorf. Der SAK Radsberg stellt ausdrücklich fest, daß

der Schiedsrichter seitens der Zuschauer nicht im geringsten Maße belästigt wurde. Der Klub kann nicht wegen schlechten Ordnerdienstes bestraft werden, wenn Herr Schiedsrichter Hummele offensichtlich aus schlechtem Gewissen sofort nach dem Spiel die Flucht ergriffen hat.

Vielleicht fühlte sich Herr Hummele bedroht, als ihm ein Zuschauer aus Metnitztal auf die Schulter klopfte und ihm mit den Worten „gut host g'fiffen!“ für die „ausgezeichnete“ Schiedsrichterleistung dankte.

Der SAK Radsberg kann auch nichts dafür, daß sich Schiedsrichter Hummele als erster Schiedsrichter seit Bestehen des SAK nicht in der Kabine, sondern vorsichtshalber schon im Auto umgezogen hat, anscheinend nur darum, um nach Beendigung des Spieles sofort die Flucht ergreifen zu können.

Frage an den KfV: Mit welcher Berechtigung hat Herr Schiedsrichter Hummele unserem Linienrichter (Herrn Aumüller) die Fahne abgenommen, um sie einem angeblichen Schiedsrichter (er war in Straßenkleidung) auszuhändigen, der dann eine Schiedsrichterleistung ganz in seinem Sinne „produziert“ hat.

Kann uns Herr Schiedsrichter Hummele jene fünf Spieler des SV Launsdorf nennen, die von ihm verwarnt wurden — es wurde ihnen die gelbe Karte gezeigt

— weiß er als Schiedsrichter mit langjähriger Erfahrung noch immer nicht, daß man bei einer Verwarnung die Nummer des Spielers aufschreiben muß, was bei fünf Verwarnungen kein einziges Mal geschah oder gelten bei Spielen des SAK-Radsberg andere Regeln?

Schließlich möchten wir noch feststellen, daß prominente, indifferente Zuschauer von der Schiedsrichterleistung des Herrn Hummele sehr angetan waren und daß ganz offen von Bestechung und Schiebung gesprochen wurde.

Aus angeführten Gründen protestieren wir energisch gegen die Strafverfügung des KfV. Falls der KfV meint, daß der Ordnerdienst des SAK tatsächlich versagt hat, so bitten wir um konkrete Anführung von Gründen, die diese Strafverfügung berechtigen.

Kako se občinski odborniki . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

- stvo, da so v Mokrijah slovenski podjetniki?

Ker pa Mokrije delno leže tudi v občini Škocijan, bi bilo dobro in pravilno, da bi se tudi škocijanska občina zavzemala za čimprejšnjo izgraditev tega telefonskega voda, ker tudi njeni občani bi svojim gostom radi postregli s telefonom v hiši.

Župan občine Dobria vas je pri seji obljubil, da se bo prizadeval, da bodo tudi Mokrije kmalu dobile telefon.

Nadalje se je na tej seji poročalo, da je muzej v Velikovcu vse občine našega okraja zaprosil za vsakoletno podporo. Od naše občine si želi 20.000 šilingov. Sklenilo se je, da se to ne bo dalo, pač pa bi se dalo enkratno podporo, če se bo zanjo zaprosilo. Dr. Sienčnik je bil mnenja, da tudi enkratne podpore ni treba, ker je deželna vlada dolžna skrbeti za muzeje in zato sta on in še en socialist glasovala proti.

Nadalje je župan poročal, da bo za dogradnjo ljudske šole v Kazazah treba še dva in pol milijona šilingov. V teku par minut je občinski odbor temu soglašal in vzeli bomo ta kredit, ki se mora v 15 letih vrniti.

Zelo pa so se duhovi razvneli, ko se ni šlo za nobene milijone, temveč le za eno povsem nepomembno mesto v nekem lovskem odboru. ÖVP je predlagala svojega

moža, SPÖ pa je hotela imeti drugega. Bilo je povsem prestižno vprašanje, ki se je gnalo tako zelo na ostrino, da je končno ÖVP frakcija zapustila sejno sobo in je moral župan zaradi nesklepčnosti sejo zaključiti.

V torek, 24. julija, smo se, kakor je bilo na seji z dne 19. julija soglasno sklenjeno, ponovno sestali. Zbrani so bili vsi odborniki, razen ÖVP-frakcije. Župan je čakal četrto ure, nato je sejo otvoril in jo spet zaključil, ker zaradi odsotnosti ÖVP-frakcije seja ni bila sklepčna.

Za dne 31. julija je župan sklical kar dve občinski seji. Eno s programom, ki je na seji, dne 19. julija bil izločen, in drugo s točkami, ki se zaradi odhoda ÖVP-frakcije niso mogle do kraja obravnavati. Skupno je na seji bilo spet preko 30 točk.

Na tej seji je ÖVP-frakcija njeno odsotnost na seji 24. julija upravičila s tem, da župan tiste seje ni ponovno pismeno sklical, ker je s tem, da se je zadnja seja nasilno prekinila, po njih mnenju nastal povsem nov položaj. Mi pa smo mnenja, da so to nepotrebne kaprice, ki bi se v pametnem razgovoru dale poravnati. Na ta način se ovira plodno občinsko delo, ker se moramo vprašati: kako pridejo tisti občinski možje, ki so voljni za občino nekaj ustvariti do tega, da morajo iti spet domov, brez da bi kaj opravili.

doseže do 50.000 šil. bruto dohodka na ha. Če odštejemo stroške ostane še vedno 25 tisoč čistih.

Poleg sadja gojijo tamkaj tudi mnogo jagodičevja. Razne vrste malin preizkušajo, sadijo več vrst jagodic. Novo je, da imajo v vrtovih tudi domače borovnice (črнице) in pa brusnice (rudeče črnice ali škureže). Če se jih bo posrečilo dobro razmnoževati, si jih bodo kmetje lahko doma nasadili in jim ne bo treba letati za njimi po gozdovih in se z drugimi obiravci zanje pripraviti.

Ta preizkuševalna postaja oddaja vsako leto cepiče, lani 4000 komadov, in pa sadike žlahtnih jagod. Ima nasajeno novodobno sadno plantažo, kjer so veje drevja privezane na žico, v vrstah, po tri metre narazen. Po najnovejših poskusih sadijo zdaj še bolj goste, podobno kot v vinogradih in pridelek je še večji. Seveda je treba na leto tudi do 20-krat škropiti proti škodljivcem. To opravi vse traktor v par minutah z zameglevalcem. Problem je bil dozaj obiranje, ki

se je moralo vršiti še ročno. Delajo pa že poskuse, da bi tudi obiranje sadja mehanizirali in tako pocenili.

Tako novodobno sadjarstvo zahteva res dobro šolane in izkušene sadjarje. Zato se zbornica zelo trudi s poučevanjem in svetovanjem. Lani je priredila 19 poučnih tečajev, katerih se je udeležilo 569 obiskovalcev. 136-krat so šli zbornični strokovnjaki svetovati h kmetom na dom. Priredila je tudi poučen izlet na Ogrsko, ki se ga je udeležilo 40 oseb. V Št. Andražu je imela preizkuševalnica 36-krat goste; ogledalo si jo je okrog 180 obiskovalcev. V Wolfsbergu je priredila sadno razstavo s prodajo. Na nasvet zbornice so kmetje poruvali lani 3000 starih nedonosnih drevcev in nasadili 11.000 žlahtnih jagod.

Zbornici pomagajo šolani oskrbovalci sadja (Obstbaumwärter). Zbornica za njih šolanje in izpopolnjevanje posebno skrbi.

Ekon. svénik Mirko Kumer

Iz kmetijske zbornice

(Nadaljevanje z 2. strani)

v naprej domenijo, koliko bodo plačali, da si drug drugemu ne škodujejo. Sadne sokove bodo v bodoče shranjevali zgoščene v šestih skladiščnih tankih. Vodo jim bodo dodajali sproti šele pri polnjenju steklenic.

Poleg sadja — jabolk — predeluje ta tvrdka tudi maline in ribezelj. Uvaža pa še breskve, marelice in oranže, da jih predela v sadne sokove.

Pred leti je zbornica pričela akcijo za napravo nasadov industrijskega sadja, za katero sta se prijavila le dva. To je škoda, če pomislimo, koliko starih drevcev vsako leto posekajo, nasadijo jih pa razmeroma malo. Bati se je, da bo pomalem začelo industrijskega sadja primanjkovati. V izboru akcije so bila samo taka jabolka, ki ne potrebujejo dosti nege, ne škropljenja, ki so v slučaju mraza (slane) odporna v cvetju, ki ne

gnijejo in prevoz prav dobro prenašajo. Pravilno nasajen in dobro gnojen nasad industrijskega sadja, bi dajal veliko večji hektarski donos, kot katera koli kmetijska rastlina.

Na Koroškem nimamo obratov, ki bi se bavili edinole s sadjarstvom in se jih tudi zbornica ne upa priporočati. Mogoče pa je sadjariti skupaj s kmetijskim obratom in sicer dokaj donosno tudi z namiznim sadjem, če kdo to razume in ima za to primerno lego. Najboljša lega za sadje je v Labotski dolini, zato je tudi zbornica osredotočila svoje pospeševanje in preizkušanje tjakaj. V Št. Andražu je razvila Sadjarsko poskusno postajo. Ta deluje tako dobro, da je znana po vsej Avstriji. Iz vseh zveznih dežel prihajajo interesi in skupine gledat tamkajšnje poskuse in nasade. Drevje tam ogromno rodi in obrat se sam vzdržuje, saj

VELIKI VELESEJEMSKI KVIZ ZVEZE RAJFAJZNOVK

8 dragocenih dobitkov!

Podrobneje lahko zveste pri kmetijskih zadrugah in pri velesejemskem paviljonu Zveze

Rajfajznova kmečka tehnika v službi koroškega kmetijstva

Te dni se bodo odprla vrata 22. Avstrijskega lesnega velesejma v Celovcu (od 11. do 19. avgusta 1973). Industrija in trgovina razstavlja svoje izdelke. Vsakemu kmetu se nudi prilika, da pozorno vse to pregleda in si iz velike množine nudenega izbere, kar mu je všeč.

Gospodarski položaj trenutno ni posebno rožnat; z gotovostjo moremo pričakovati, da bo zahtevam po povišanju plač sledilo znatno povišanje cen. Kljub tem težavam pa razni obrati stojijo pred nujnostjo novih investicij.

Koroška zveza rajfajznovk spet smatra kot svojo prvobitno dolžnost, da v okviru tega velesejma prikaže najnovejšo stanje kmečke tehnike. Njen razstaveni program obsega uporabljane stroje, a tudi zanimive strojne novosti.

Bistveni del vsake kmečke mehanizacije je traktor. Storitnost najmanjšega „Steyr“-traktorja je okoli 40 KM, medtem ko imajo najmočnejši že preko 100 KM (konjskih moči). Ta traktor, ki ima pogon na vsa štiri kolesa z upravljanjem na daljavo za žično vlečnico in z zadnjim opornikom, bo tudi na ogled. Zelo uporaben je zlasti za gozdarske obrate.

Velik napredek je treba zaznamovati tudi v pogledu varnosti in udobnosti za voznika traktorja (traktorista), upoštevajoč pri tem novo izdane zakonske predpise glede naprave zaščitnih okvirjev in streh na traktorju. Vsak zainteresirani lahko nabavi za vsak traktor zelo lepe, pred padcem zavarovane kabine in praktičen sedež za voznika. Zveza rajfajznovk se ne preustano trudi, da ima na zalogi oz. v prodaji le dobro ocenjene izdelke.

Posebno velesejemsko presenečenje predstavljajo novi MB-TRAKTOR tovarne MERCEDES-BENZ. Ima štiri enako velika kolesa in spredaj ter zadaj avtomatične naprave za priklopljenje in odklop raznih strojnih dodatnih delov. Nadalje je opremljen s hidravličnimi priključki na olje.

MB-traktor, novost na traktorskem področju

Čeprav bodo ti traktorji zaradi svoje višje cene v začetku verjetno našli manjše število kupcev, vendar bo njihov pojav na prodajnem trgu imel za posledico, da se bo poznal njegov vpliv na gradnjo običajnih traktorjev.

Splošno rabljenim strojem je tudi letos odmerjen velik prostor; saj vprav ta kmetijski sektor nudi mnogim kmečkim obratom možnost dodatnega zaslužka.

Za to področje razstavljam: traktorje s čelnim nakladalnikom; zrakotesne sode za odvoz gnojnice; hidravlične enosne razkladalnike; snežne pluge z napravo za odstranjevanje snega; ročne in motorne kosilnice raznih velikosti za košnjo pobočij in trat.

Glede strojev za obdelavo zemlje se je avstrijskim strojnimi podjetjem posrečilo doseči mednarodni standard v tehničnem in kakovostnem oziru. Razstavljam že dobro vpeljane stroje z veliko zmogljivostjo, kot npr. pluge z varovalno napravo proti kamnom in z hidravličnim obračalnim sistemom z možnostjo menjavanja širine brazd.

Stallbau ohne Risiko mit

RAABAMAT

- Stehen hinten, Liegen vorn, daher sauberes Vieh
- Kein Zurückwerfen von Futter durch die Tiere, daher besonders geeignet für Schwemmilch-Ställe
- Sehr massive Ausführung mit besonderem Rostschutz
- Bequem für die Tiere, erleichtert das Aufstehen
- Anhängen kinderleicht, Ablassen zentral mit einem Griff, daher besonders geeignet bei Weidebetrieb
- Schönes, übersichtliches Stallbild
- Verstellbar nach Tiergröße

Raabamat Aufstallungen
Josef Perne
GLANTSCHACH, 9132 GALLIZIEN

Na koroškem sejmu Block B, na prostem. Za bralce „Našega tednika“ poseben popust!

Nova priprava za gnojenje nudi kmečkim obratom precejšnje zmanjšanje stroškov. Mnoge skladiščne zadrughe na Koroškem že razpolagajo s takimi napravami in z njimi odzamejo kmetom težak prevoz in neprijetno trošenje gnojil.

Na Koroškem so letos na nekaterih kmetijah z velikim pridom pri sejanju korože uporabljali pnevmatične sejalnike. Zato razstavljam cenen štirivrstni francoski sejalnik in interesantom povemo, katere kmetije ga že uporabljajo.

Precej pozornosti in prostora je določenega za priprave v zvezi z živalsko krmo. PHANTOM-KOSILNICA, izdelek STEYR-TOVARN, predstavlja pomemben nadaljnji razvoj. Predvajanja so pokazala, da je pri njih možnost zamašitve precej zmanjšana.

Pri strojih za spravljane sena je možno ugotoviti nove izboljšave. Pri nakladalnih vozovih se je prodaja ob ostri konkurenci še naprej vstala. Uveljavili so se le oni domači izdelki, ki so se v teku zadnjih let dobro obnesli. — V tej zvezi predstavlja zanimivo velesejemsko novost „Pöttinger“-kosilnica. Njena prednost je možnost njene uporabe (rezilo s 27 noži) za košnjo trave za siliranje. Stroji za vskladiščenja sena so se kar dobro obnesli, saj delujejo brez motenj in precej razbremenijo človeško delovno silo. Zato bo razstavljena naprava tudi letos vzbujala precejšnjo pozornost, posebno še zato, ker bo v obratu.

Tudi pri mehanizaciji siliranja krme je viden napredek. Drobilci krme korože so močnejši in zato torej uspešnejši. Za nadaljnje spravljane krme doma na kmetiji so posebno primerni novi transporterji. A tudi močno pihavno napravo je možno v mnogih slučajih uporabiti.

V najnovejšem času so vedno bolj v rabi oskrbovanja prosti silosi iz umetne snovi. Razstavljamo tak silo z vsebino 60 m³, ki ima zgoraj avtomatično napravo za izvezanje krme.

V glavni program Zveze rajfajznovk spadajo tudi hlevske opreme in naprave za odstranjevanje gnoja.

Posebej je razstava gradbenega materiala, kjer

Slovensko prosvetno društvo „Trta“ v Žitari vasi vabi na

večer slovenske pesmi in plesa

v nedeljo, 12. avgusta 1973, ob 20.30 uri pri Rutarju v Žitari vasi.

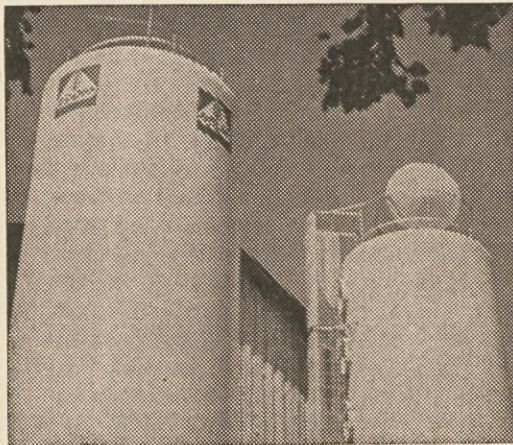
Sodelujejo:

moški pevski zbor SPD „Trta“
mešani pevski zbor SPD „Danica“
folklorna skupina SPD „Zarja“
inštrumentalni ansambel „Trio Koročan“ s pevci.

Ljubitelji prelepe narodne pesmi, narodnega plesa ter veselih poskočnih viž prisrčno vabljeni!

so prikazane mnoge že uporabljane in tudi nove snovi za gradnjo hiš in hlevov.

Kmetijske zadrughe so v zadnjem času ustanovile H+G-trgovine, v katerih je možno kupiti po zmerni ceni vse predmete, potrebne za gospo-

Zelo uporaben silo v velikosti od 50 m³ navzgor

dinstvo in dom. Na velesejmu je v nekoliko omejenem obsegu prikazan ta prodajni program v moderni in času primerni opremi.

Kot že v zadnjih letih, bo Zveza tudi letos izvedla kviz, pri katerih bo možno dobiti dragocene dobitke.

Kot vedno bo tudi letos vsak dan v času velesejma naše strokovno osebje na razpolago s svojimi nasveti vsem obiskovalcem naše velesejemске stojnice.

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 12. 8.: 7.10 Duhovni nagovor — Po vaši želji. — PONEDELJEK, 13. 8.: 13.45 Informacije — Iz ljudstva za ljudstvo — TOREK, 14. 8.: 9.30 Vrtljak popevk. — 13.45 Informacije — športni mozaik — Po lovskih stezah. — SREDA, 15. 8.: 7.10 Duhovni nagovor — Dr. F. Vrbinc: Na oltarju stanuješ — v nebesih kraljuješ. — ČETRTEK, 16. 8.: 13.45 Informacije — Narodne pesmi in viže. — PETEK, 17. 8.: 13.45 Informacije — Kar po domače. — SOBOTA, 18. 8.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

IZLET NA PRISOJNİK

Slovensko planinsko društvo v Celovcu vabi člane in prijatelje na izlet na 2547 m visoki Prisojnik v Julijskih Alpah.

Zbirališče v nedeljo, 12. avgusta 1973, ob 6. uri zjutraj na Vršču pred Tičarjevim domom (1620 m). Od tam je še 3 ure in pol hoda do vrha. Prisojnik spada v družino vrhov Poti prijateljstva. Našim članom in članicam svetujemo, da si nabavijo dnevnik vzponov. Kdor opravi v gorah Furlanije-Benečije, Koroške in Slovenije po pet vzponov in to dokaže z žigom v dnevniku, dobi zato poseben znak, za 10 opravljenih vzponov pa znak in diploma. Dnevnik vzponov lahko dobite ob priložnosti izleta.

S planinskimi pozdravi!

O d b o r

Koroška prometno in . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

za potrebe južnonemškega in avstrijskega gospodarstva.

Od lani naprej gradita Avstrija in Italija od avstrijsko-češkoslovaške meje plinovod za oskrbo Avstrije, Italije in deloma tudi južne Francije s sovjetskim zemeljskim plinom. Prvi plin bo po ceveh tega plinovoda stekel 1. maja prihodnjega leta. Tudi ta plinovod je speljan skozi Koroško, katere gospodarstvo bo iz njega letno črpalo 240 milijonov kubičnih metrov plina. Odcepi do koroških gospodarskih središč so od tega — transavstrijskega — plinovoda predvideni v Ettendorfu v Labotski dolini, v Velikovicu, v Žrelcu pri Celovcu, v Bačah in v Podkloštru.

Do leta 1977 bo dograjen nadaljnji plinovod, ki bo istotako tekla skozi Koroško in sicer vzdolž transalpinskega naftovoda. Ta plinovod, speljan od Tržiča pri Trstu do Karlsruhe v ZRN z letno zmogljivostjo 12 milijard kubičnih metrov plina, bo služil za pretakanje alžirskega plina, pripravlja pa ga konzorcij avstrijskih, nemških, švicarskih, francoskih in belgijskih kapitalnih družb. Avstrija bo iz tega plinovoda letno deležna dve milijardi kubičnih metrov plina, na Koroško pa bo odpadlo letno 170 milijonov kubičnih metrov. S tem bo koroško gospodarstvo leta 1977 razpolagalo z več kot 400 milijoni kubičnih metrov zemeljskega plina.

■ Bogastvo na električni energiji, omejene možnosti za koriščenje drugih sodobnih energetskih virov in ustrezno prometno omrežje, ki se razvija v deželi, pa so osnovni predpogoji za nadaljnji industrijski razvoj dežele, za nadaljnja delovna mesta koroškega prebivalstva. V tej smeri pa se je v deželi že v zadnjih letih precej zgodilo. Medtem ko se je še pred desetimi leti iz dežele izseljevalo tisoče delavcev v industrijsko razvitejšo dežele, se je v zadnjih letih Koroška industrijsko tako razvila, da njeno gospodarstvo od 526.000 prebivalcev zaposluje že 174.500. Število zaposlenih narašča iz leta v leto. Tako se je npr. lani zvišalo za 7700. S tem je koroška ponudba delovne sile izčrpana. Ob naraščanju števila inozemskih delavcev se čedalje bolj vrstijo primeri, da se domači delavci iz drugih dežel vračajo domov, ker čutijo, da jim domovina nudi prilično podobno, tu in tam pa tudi boljše socialno varnost kot pa tujina.

ŽIHPOLJE

Na Veliko Gospojnico, v sredo, 15. avgusta 1973, bodo na Žihpoljah svete maše ob osmi, deveti in deseti uri dopoldne.

Lepo vabljeni!

Pregled nogometnih tekem 2. razreda D v jesenski sezoni

1. kolo — 19. 8. 1973

ZWEIKIRCHEN — SAK
Guttaring — Zweinitz
Weitensfeld — Launsdorf
Glanegg — Hörzendorf
Wölfnitz — Sörg
Steuerberg — Maria Saal
Kraig — HSV Celovec

2. kolo — 26. 8. 1973

SAK — HÖRZENDORF
Launsdorf — Kraig
Zweinitz — Steuerberg
Zwekirchen — Wölfnitz
HSV Celovec — Glanegg
Maria Saal — Weitensfeld
Sörg — Guttaring

3. kolo — 2. 9. 1973

WÖLFNITZ — SAK
Steuerberg — Sörg
Kraig — Maria Saal
Hörzendorf — HSV Celovec
Guttaring — Zwekirchen
Weitensfeld — Zweinitz
Glanegg — Launsdorf

4. kolo — 9. 9. 1973

SAK — HSV CELOVEC

Maria Saal — Glanegg
Sörg — Weitensfeld
Wölfnitz — Guttaring
Launsdorf — Hörzendorf
Zweinitz — Kraig
Zwekirchen — Steuerberg

5. kolo — 16. 9. 1973

GUTTARING — SAK
Weitensfeld — Zwekirchen
Glanegg — Zweinitz
HSV Celovec — Launsdorf
Steuerberg — Wölfnitz
Kraig — Sörg
Hörzendorf — Maria Saal

6. kolo — 23. 9. 1973

SAK — LAUNSDORF
Zweinitz — Hörzendorf
Zwekirchen — Kraig
Guttaring — Steuerberg
Maria Saal — HSV Celovec
Sörg — Glanegg
Wölfnitz — Weitensfeld

7. kolo — 30. 9. 1973

STEUERBERG — SAK
Kraig — Wölfnitz
Hörzendorf — Sörg

Launsdorf — Maria Saal
Weitensfeld — Guttaring
Glanegg — Zwekirchen
HSV Celovec — Zweinitz

8. kolo — 7. 10. 1973

SAK — MARIA SAAL
Sörg — HSV Celovec
Wölfnitz — Glanegg
Steuerberg — Weitensfeld
Zweinitz — Launsdorf
Zwekirchen — Hörzendorf
Guttaring — Kraig

9. kolo — 14. 10. 1973

WEITENSFELD — SAK
Glanegg — Guttaring
HSV Celovec — Zwekirchen
Maria Saal — Zweinitz
Kraig — Steuerberg
Hörzendorf — Wölfnitz
Launsdorf — Sörg

10. kolo — 21. 10. 1973

SAK — ZWEINITZ
Zwekirchen — Launsdorf
Guttaring — Hörzendorf
Weitensfeld — Kraig
Sörg — Maria Saal

Wölfnitz — HSV Celovec
Steuerberg — Glanegg

11. kolo — 28. 10. 1973

KRAIG — SAK
Hörzendorf — Steuerberg
Launsdorf — Wölfnitz
Zweinitz — Sörg
Glanegg — Weitensfeld
HSV Celovec — Guttaring
Maria Saal — Zwekirchen

12. kolo — 4. 11. 1973

SAK — SÖRG
Wölfnitz — Maria Saal
Steuerberg — HSV Celovec
Kraig — Glanegg
Zwekirchen — Zweinitz
Guttaring — Launsdorf
Weitensfeld — Hörzendorf

13. kolo — 11. 11. 1973

GLANEGG — SAK
HSV Celovec — Weitensfeld
Maria Saal — Guttaring
Sörg — Zwekirchen
Hörzendorf — Kraig
Launsdorf — Steuerberg
Zweinitz — Wölfnitz

Zanimivosti

● **ZAKAJ PLEŠA?** — Britanci postavijo vse bolj plešasti, tako da je plešavost splošna „bolečina“ tudi mladih ljudi, ne samo starejših. Dr. Betty Roney, šefinja neke zasebne dermatološke klinike v Londonu, sodi, da se plešavost pojavlja celo pri enajstnikih in da je ta pojav pripisati predvsem prehudim naporom, ki jih sodobna družba nalaga mladim ljudem. Kaj zahteva družba? Zahteva, da nenehno tekmujejo in čimveč ustvarjajo — ne da bi vedeli pravzaprav zakaj. Vendar pa so v kolesju moderne družbe in ne morejo iz njega, še zlasti zato, ker se ravno od mladih ljudi največ zahteva.

● **POETIČNA BLEBETAVOST.** — „Bila je Stradivari seksa, veličastna, zabavna in nežna, da bi lahko vsak glasbenik izvel iz nje najlepše zvoke... Bila je izpolnjenje vseh človeških želja... ‚Vzem mi me‘, pravi njen smehljaj, ‚enostavna sem. Srečna sem. Angel seksa. Videl boš!‘“

S takšnimi stavki se pričanja najnovejši prispevek h kultu Marilyn Monroe, ki je 5. avgusta 1962 umrla, ker je zaužila preveliko dozo uspavalnih tablet. Gornje vrstice so iz knjige „Marilyn Monroe“ ameriškega pisatelja Normana Mailerja (znanega po romanu Goli in mrtvi). Knjiga bo izšla letošnjo jesen z mnogimi ilustracijami.

Biografija ženske, ki so jo imenovali „najmogočnejša ženska stoletja“ ali „zadnji ameriški sen“ ali „simbol čutne naivnosti“, je mešanica dejstev in domnev, čenč in fantastične filotofije. Avtor Mailer ni Marilyn nikoli osebno srečal, edino njegov odnos do nje je bil

ta, da „jo je hotel ukrasti, ker je bila edina, ki bi lahko napravil najboljše iz nje“. Sklicuje se na druge „avtentične“ biografije, ki so izhajale po revijah, in izvel iz njih, kar mu je bilo všeč. Po njegovem mnenju je napravila samomor zaradi predsednika Kennedyja, ki ga je „zelo dobro poznala“ — ali pa so jo zaradi zvez z Kennedyjem spravili s sveta varnostni agenti (CIA ali FBI). Mailer na koncu knjige: „... in tako živi kot prva dama ameriških duhov med nami.“

● **NOVI SLOVENSKI FILM V PRIPRAVI.** — Pomurje, ravnina in zopet ravnina. Na gosto posejane vasi se kopljejo v sončnih žarkih. Vaške poti in ceste so osamljene, tu in tam se igrajo otroci, na poljih sklonjenih hrbtov opravljajo delo domačini. Večinoma so to starejši ljudje. Zasanjano strmijo na cesto, ja avtomobili, težko pričakujejo sina, hčerko, ki si služi kruh v Avstriji, Nemčiji... Da, težko je življenje, zemlja ne more preživeti vseh, potrebno si je zaslužiti vsakdanji kruh drugje.

O vsem tem bo živo pripovedoval novi slovenski celovečerni film „Let mrtve ptice“, ki ga snemajo na pomurskih ravninah. Režiser Živojin Pavlovič in direktor filma Aca Radulović, ki je že petič direktor slovenskega filma, sta zaupala vloge znanim dramskim umetnikom.

● **KURA.** — Američan Charles Smith, 32, rad dobro je in se noče debeliti. Ko je obupal že nad vsemi shujševalnimi kurami, se je zadeve lotil z druge strani: zobni zdravnik mu je moral zacementirati zgornje in spodnje zobe skupaj, pustil je le odprtino za tekočo hrano.

„Olimpijska vas“ v Münchnu — mrtev betonski kompleks

Münchenska podzemna železnica ne ustavlja več na postaji v olimpijski vasi, ker je „olimpijsko mesto“ povsem zamrlo, čeprav so pričakovali, posebno v finančnih krogih, da bodo napravili velike posle z olimpijskim naseljem, terasastimi bloki, v katerih je pred letom dni bivalo 12.000 najboljših športnikov sveta. Betonski kompleks je mrtev.

Videti je, da so se finančniki in arhitekti krepko ušteli, ko so načrtovali olimpijsko mesto: zanimanje za stanovanja, ki so praviloma štirisobna, medtem ko je njihova cena kar 200.000 DM, je majhno tudi zaradi zunanega videza, saj ima slučajni obiskovalec neprestano vtis, da je sredi betonske džungle. Tisti, ki imajo toliko denarja, pa seveda želijo luksuzna stanovanja v najživahnejšem delu mesta.

„Olimpijska vas“ ima zdaj približno 1100

prebivalcev, predvsem študentk, ki so zasidlane cenena stanovanja v tistem delu, kjer so bivalo športnice. „Glavno naselje“ je prazno.

Mestna administracija ima precej težav tudi zaradi izletnikov, ki preplavijo travnike okrog jezera v neposredni bližini olimpijskega stadiona ob vsakem vikendu. Iz njegovih globlin so doslej izveliki že 1100 ton najrazličnejših odpadkov, od steklenic do ogromnih predmetov.

In potem so prišle še skrbi s plastično streho, katere konstrukterji so zagotavljali, da bo vzdržala tudi 7000 ton snega. Niso se zmotili. Problemi pa so se pojavili zaradi močnega sonca, ki je razjedalo streho.

Stroški vzdrževanja so se medtem že povečali na 10 milijonov zahodnonemških mark.

Sliki tedna

Na spodnji sliki vidite člane drugega Skylab-moštvja Jack Lousma, Owen K. Garriott ter Alan L. Bean (od leve na desno), ki imajo v vesolju precejšnje težave. NASA začasno konstruira rešilno vesoljno ladjo, ki jo nameravajo šele 5. septembra poslati v vesolje, da bi rešila omenjene tri astronave. — Desna slika kaže bedo ter žalostno življenje v Phnom Penhu, glavnem mestu Kambodže. Slika, ki dovolj zgovorno karakterizira vse vojne posledice.

Obiščite nas na velesejmu v paviljonu

Agrotaria Koper

KMETIJSKO - PREDELOVALNI ZADRUŽNI KOMBINAT

■ Prvovrstno izbrana črna in bela istrska vina ■ morske ribe, kraški pršut ter ■ balkanske specialitete na žaru

KSAYER MEŠKO:

14

V koroških gorah

NOVELE

„Besede, besede, besede!“ bi rekel Shakespeare, če bi slišal na Angleško te slovenske modrijane. „Kaj le klajte zvezde z neba, ko je pa resnica na dlani pred vami: samo ljubezen do hruške ga je ubila!“

Resnico bi govoril modri Anglež: ljubezen ga je ubila! Dogodilo se je pa to prežalostno tako:

V tistem času je bila cesta od Svetega Tomaža po lešniški dolini dol do Ormoža res taka, da onstran Drave, v hrvaškem kraljestvu, ko je bilo na levem bregu vendar cesarstvo, ni mogla biti nobena slabša in bolj blatna. Če je peljal tako kdaj ob deževnem vremenu ali po dežju kmet v dravske mline pod Ormožem, ker domači mlini so pri pičli vodi mleli le bolj za želarje in viničarje, kmetje, kjer je bilo zaradi delavcev potrebno več kruha, so vozili v mline na Dravi, je moral zelo Boga hvaliti, če je srečno prebrodil tisto morje blata. Če je prišel s celim vozom domov, je pa bil voz res tak, da je bilo težko razločiti, kaj je os in kaj sora, oje in ročice je bilo še najlažje spoznati. In je moral vsaj pol dneva voz snažiti in prati.

Šala torej ni bila voziti se v Ormož. Rad se je pa peljal kdaj tudi gospod Janko Škrlec, gostilničar, trgovec

in poštar pri Sv. Tomažu, mogočen, a tudi hud mož. Bil je na pol madžarske krvi. Njegov dedek se je priselil z Madžarskega kakor razni Šinki, Meški, Muhiči, Cajnki in drugi v teh obmejnih krajih, ki imajo pač pismeno ime, saj bi sicer bili od ciganov na slabšem, ne pa kakega domačega, hišnega. Kaj jih je pregnalo z Madžarskega, ali je bilo tam premalo kruha ali vina ali obojega premalo, pa so upali dobiti in si pridelati tukaj več; ali jim je presedala tista neskončna, dolgočasna ravnina in so si zaželeli vsaj nizkih hribov; ali se niso čutili tam varne, na tisti široki, odprti božji dlani, bali se, da bi kdaj zdrknili z nje, pa so se zatekli sem, Bogu pod pazduho, da bi bili bolj na varnem; ali so jih pregnali bolj divji, kakor so bili sami — kdo bi to vedel, kdo znal in mogel povedati? Zapisano v kakih listinah ni, v zvezdah morda; kdor zna v teh brati, naj si prebere!

Bili so pač tu, Škrlici in drugi, tu tudi gospod Janko; še prav krepko je sedel na svojem lepem posestvu, z močno, dostikrat brezobzirno roko vladal v svoji gosposki hiši ob tomaževski cerkvi. Pa mu je večkrat postalo doma dolgočasno. Sam piti ljutomerčana, naveliča se človeka. Na pošto je prišel morda kak človek na dan, morda ne; kdor se je mogel, se je hudemu gospodu poštarju rajši izognil. V trgovino že še; a to so lahko opravile tudi ženske, morda še bolje ko gospod sam. Pogovarjati se — s kom pa? S starim župnikom se nista gledala preveč ljubeznivo, prepogosto je gospod poštar med župnikovo mašo še sladko spal, pozneje pa je bilo treba biti v uradu, kakor se je opravičeval. To ga župniku ni posebno priporočalo. Tako tudi kaplan ni pustil k Škrlcu; menda je imel, hudobni jeziki so tako govorili, tudi pomisleke zaradi dveh lepih

Škrčevih hčerk. Nadučitelj je imel svojo družino, tri lepe hčerke, ki si niso bile s poštarjevima, prav takima, le nekoliko krepkejšima lepoticama, nič preveč prijateljice. Podučitelj je bil slabo plačan, ni mogel mnogo posedati po gostilnah; pa ga tudi Škrlec preveč pozelel ni, bal se je, da bi se katera hčerk zagledala vanj, kar mogočnemu možu ni šlo nič prav v račune, višje so letale njegove misli in naklepi s prihodnjo usodo hčera.

Tako se je rad večkrat peljal v Ormož. Ne sicer tako imenitno, kakor se je pripeljal kdaj z druge strani Drave grof Bombeles, čigar kočijaž in še posebno sluga sta bila kar v zlato oblečena, lepše kakor gospod grof sam. Vendar pa tudi imenitno. Za hlapca in ob takih priložnostih za kočijaža je bil tedaj pri Škrlcu Peter Šegula, s priimkom „milost božja“.

V Ormožu si Škrlec seveda ni ogledoval samo lepe mestne cerkve, še manj je šel molit vanjo križev pot, niti si ni gasil žeje pri mestnem studentu na trgu pred sodiščem, ne, z mestnimi gospodi je popil marsikak kozarec ljutomerčana, stradal zraven tudi ni. Tako se je proti večeru vračal k Sv. Tomažu navadno precej težji, kot se je bil peljal zjutraj v Ormož; seveda je bil tudi marsikaj nakupil za trgovino pa tudi za domačo rabo; tako je bil voz precej obtežen.

Če že vožnja po lešniški dolini v mesto ni bila preveč prijeten izlet, domov še manj. Pa se je nekaj primerilo, da se je v tistem blatu zlomilo na koleslju zadnje kolo — Peter je gospoda bil že med tednom opozoril, da teče to kolo sumljivo šajtravo, toda gospod ni utegnil ali je pozabil naročiti, da ga zaneso h kolarju in h kovaču. Pa se je na nesrečo zdaj res zlomilo, voz se je prevrgel,

ODKUPNINA

Bankir George Brown je dobil z jutranjo pošto pismo. Bral je:

»Mister Brown!

Vam in vaši banki smo doslej prizanašali. A tudi zločinci, ki nam je čast, da se prištevamo mednje, poznajo čustvo pravičnosti. Ne gre, da bi se George Brown še dalje izmikal in ne bi plačal od svojega denarja tudi nam vsaj skromne vsote.

V izbiri svojih sredstev nismo izvirni. Dandanes so v modi ugrabljenja, ki vržejo primerno odkupnino. Domenili smo se, da uporabimo ta način tudi v vašem primeru. Na žalost nimate hčerke. Morali smo se zadovoljiti s tem, da smo odvedli vašega sina Jacka. Sicer smo z dolgim opazovanjem dognali, da niste Bog si ga vedi kako navezani nanj. A vendar vam najbrž ne bo prijetno vedeti, da se vašemu sinu razmeroma slabo godi. Živ je sicer še, a delj kakor tri dni ne bo dihal, če dotlej ne odrinete 20.000 dolarjev odkupnine.

Ako obvestite policijo, so se dnevi vašega sina dotekli. Poputnišjem se zgleda v vaši pisarni častitljiv starček, ki mu predajte 20.000 dolarjev. Potem bo vaš sin čez dve uri prost! Pogovorite se z gospo soprogo! In bodite prepričani, da bi najmanjši poizkus, priti na našo sled, ne pomenil samo smrti vašega sina, ampak tudi — Pa to boste že sami občutili. Sprejmite namesto imen, ki jih iz samoumevnih razlogov zamolčimo, izraz našega najpopolnejšega spoštovanja.

Y. X. Z.»

Takšno je bilo pismo, brežhibno spisano na stroju.

George Brown je zatajil kletev, ki mu je silila na ustnice, in udaril s pestjo po mizi. Telefon je zazvonil. Začul je glas svoje žene:

„Jack, Jack — kaj se je zgodilo z Jackom? Neka ženska me je pravkar poklicala po telefonu in mi naročila, naj vprašam tebe, kaj je z njim. V takih skrbih sem, George!“

Prebral ji je pismo. Slišal je, kako je žena od strahu spustila slušalko na tla. Odpeljal se je na svoje stanovanje.

*

Dva dni pozneje je prišel starček. Vljudno se je priklonil in rekel:

„Mister Brown, ali plačate odkupnino?“

Bankir ga je jezno pogledal.

„Da, tukaj je! Nikoli si ne bi bil mislil, da je moj sin toliko vreden!“

Starček si je pogladil brado.

„Sin je sin, mister Brown! Našemu šefu je sicer rekel, da ne verjame, da bi plačali tako visoko odkupnino. S samomorilnimi grožnjami in prošnjami je tudi dosegel, da so znižali odkupnino od 40.000 dolarjev na 20.000. Očividno je bilo gospodu sinu va-

šega žepa žal. Kakor sem že rekel, nima vaš sin nobenega upanja, da bi plačali odkupnino. Napravil je križ čez svoje življenje. Vi ste mu kot njegov oče vdruživ podarili življenje!“

„Prvikrat je bilo dosti ceneje!“ je menil bankir.

Starček se je nasmehnil, preštel denar, ga spravil v žep in ponudil bankirju roko, rekoč:

„Tu mojo častno besedo! Vaš sin bo čez dve uri prost! In zdaj sprejmite še zagotovilo, da vas bomo pustili — če ne pride kaj posebnega vmes — nekaj let popolnoma pri miru. Do svidenja!“

Starček je odšel. Dve uri pozneje je prišel Jack, sestradan, blede, prepaden in z višnjevim marogami po telesu. Težko je dihal, ko je rekel:

„Oče, hvala ti! Mnogo si žrtvoval zame! Mnogo denarja, oče!“

„Napravil sem to tvoji materi na ljubo!“

„Vsekakor se ti zahvaljujem, oče! In prižanesi mi, da ti povem, kaj sem te dni doživljal... Rad bi šel za nekaj tednov na po-

Venitev

Drobna stara ženica stopa po strmeh klancu, ki ji dela precej preglavic. Vsa zasopla in utrujena se vrača domov. Bolj kot to pa jo boli razočaranje...

Pisal ji je njen sin, da se vrne iz tujine. Navedel je današnji datum in čas okrog poldne. Pa ga ni bilo. Čakala je, a zaman. Pa se ni zmotila v dnevu? Ustavila se je in iz torbice potegnila pismo. Še enkrat je pogledala — ni se zmotila...

Mimo nje so tu pa tam švigali avtomobili, a nobeden se ni ustavil ob tej drobni, stari ženički. Pa tako težko je hodila... O, ta njen sin, le zakaj ni prišel? Ga je kaj zaustavilo? Vedno se kaj nepričakovanega lahko zgodi. Da bi ji vsaj kaj sporočil, je razmišljala. Pa je stopala naprej. Ne, ni stopala, bolj vlekla se je. Ta pot je bila zanj prenaporna. Koliko časa že ni njenega Andreja? Da, koliko časa? je spet razmišljala.

Natanko tri leta je, odkar je odšel njen sin. Branila mu je, a zaman. In navsezadnje se je vdala, kot že tolikokrat. Le kaj ji je preostalo drugega? In tako je tri dolga leta ostala sama. Njena kmetija je bila deloma že zanemarjena. Kako tudi ne! Saj na njej ni bilo trdnega gospodarja, sosedje pa ji spet niso mogli vsega narediti. In tako je šel čas. Sin ji je pisal poredkoma, a ta pisma so bila topla, namenjena samo njej. Le včasih se ji je zdelo, da nekaj prikriva.

Iz premišljevanja jo je zbudilo enakomerno brnenje avtomobila. Ozrla se je, avto se je vedno bolj bližal. Vroče si je želela, da bi se ustavil. Bila je že tako utrujena.

tovanje, da nekoliko pozabim in da si malo pomirim živce!“

*

Šel je na potovanje. Bilo je poročno potovanje. Norma, ki se je že davno hotel oženiti z njo, je bila skrivaj postala njegova žena. Po ugrabitvi ni bilo več govora o tem. Zdaj sta bila na poročnem potovanju, o katerem ni oče ničesar vedel. Peljala sta se z vlakom proti jugu. Sonce je sijalo, ptički so prepevali. Norma je bila srečna in je rekla:

„Jack, da se je le tako dobro izšlo!“

„Bal sem se, da ne bi oče kljub vsemu obvestil policijo... In ko sem stal pred njim našemljen v starčka, sem se ves tresel od strahu, da me ne bi spoznal...“

„Moj načrt je bil vendarle dober. Jack! In tudi tvoji materi je bil pogodu... Ali boš kdaj povedal očetu resnico?“

„Morda! A nečesa mu gotovo ne bom povedal: da si me pustila nekaj dni stradati in da si mi s šminkanjem višnjevim marog prizadejala toliko bolečin. Kaj bi rekel na to?“

„Rekel bi: „Če bi bil vedel, da je moja snaha tako delavno in zmorno dekle, bi bil že davno dovolil to zvezo...“ Tako bi rekel. A zdaj morava premisliti, kako naj obrneva teh 20.000 dolarjev, da jih bova mogla očetu čimprej vrniti...“

Res, ustavil se je nekaj metrov za njo; iz njega je, kolikor se da hitro, skočil mlad mož. Stegnil je roko in zaklical:

„Mama!“

Drobna ženica se je obrnila in presenečena zagledala svojega Andreja. Sin je nežno objel svojo mamo.

„O, ti Andrej, koliko skrbi mi delaš! Jaz sem te šla čakati na postajo, ti pa z avtom! Zakaj ne pišeš, da si ga kupil?“ ga je pokarala in se obrnila proti avtu. Potem je presenečeno spustila sina in ga vprašujoče pogledala.

„Mama, pa poročil sem se tudi. Alenka, stopi ven, da pozdraviš našo mamol!“ ji je odgovoril.

Iz avtomobila je stopilo mlado dekle in boječe podalo roko ženi, ki ji bo odslej reklo „mama“. Prvič v življenju bo nekomu rekla mama.

„To je torej tisto presenečenje?“

„Da, mama! To je slovensko dekle, sedaj moja žena. Sirota je, brez staršev. Spoznala sva se na delu. Če ti ni prav...?“

„Bodi pameten, Andrej! Sedaj je moja hči, ki sem si jo tako želela. Kar hitro domov pojdemo! Menda ne bomo kar tu ostali!“

Ko so že bili v avtomobilu, je mama boječe vprašala:

„Pa se ne mislita vrniti v tujino?“

„Ne, mama, doma bova ostala in naš dom bo zopet oživel.“

Mama je hvaležno pogledala mladi par in si pri tem mislila: „No, pa babica bom tudi postala.“

Oroslav Ozarnik:

Oj, seno v kopicah...

Oj seno v kopicah: kot šotori, stogi ali grički mnogi na nič več zelenih lokah pokošenih, trpko ogolelih s koso, skoraj belih tal, ko ves v kresnicah mrak je ter v cvetlicah gred opojnost tiha v čas večerni diha nam iz orošenih, tiho zasolzenih, — ne od bolečine, marveč od miline ginjenih zenicah; ko pariz s prvo, zrelo še pred Kresom v travniku pod lesom letos suho mrvo se visok pomika v gruntarskem ugledu pred skedenj k sosedu in se v istem hipu vstalem žoltem ščipu skozi sómrak slika: ko da cel kos hriba skozenj s konji biba!

Začetki trgovine in kulture

L. A. Waddell, eden najznamenitejših angleških arheologov, je pred leti napisal znamenito knjigo; naslov ji je: »Ustvaritvi kulture v zgodovini«.

V tej knjigi pripoveduje stvari, ki bi jih morali ljudje bolje vedeti. Gotovo bi kulturni človek moral vedeti, kako se je kultura začela.

Prva kulturna dežela, tako pravi znani učenjak, je bila Sumerija v Mezopotamiji. Pred 90 leti so spravili na dan izkopanine velikih sumerijskih mest.

Prvi znameniti sumerijski kralj je bil Tor, ki je živel pred kakimi 5300 leti. On in njegovo ljudstvo so ustvarili prvo kulturo. Zgradili so tudi prvo mesto.

Svojo kulturo so presadili v Indijo, Egipt, Grčijo, Rim, Fenicijo in na Angleško. Na Angleško so prišli pred kakimi 3000 leti. Mnogo angleških besed izvajajo učenjaki iz sumerskih korenov.

Celo ime »Britanija«, pravi Waddell, prihaja iz imena Barat, ki je bil eden izmed kraljev Sumerije.

Kulturo je začelo višje pleme ljudi. Ustvarilo je ni bogastvo, ampak ljudje izrednih zmognosti. Ustvarjena je bila z razumom in vztrajnostjo.

gospod Škrlec se je z ljutomerčanom vred, ki ga je bil v Ormožu precej zaužil, zvalil v blato.

„Milost božja,“ je pripovedoval pozneje prijateljem Peter, „kako je ta človek tedaj preklinjal, to je bilo pa res vredno slišati! Če zavre slovenska kri, je že hudo, a če vzkipi taka slovenska, z madžarsko pomešana, sveta Trojica, to je pa že prehudo! Ne bom vam ponavljal, saj bi pri fajmoštru, kadar grem spet k spovedi, še odveze ne dobil, a milost božja, to vam pravim: ves čas, kar sva onegavila v tisti res nečloveški brozgi okrog voza, sem na tihem molil sveto rimskokatoliško vero, saj bi moral drugače ob tistih gospodovih litanijah biti ob Boga in vero. Povem le konec litani, ki ga je gospod ne vem kolikokrat ponovil. „Sam vrag se naj vozi po tem prekletem lešniškem blatu, ne pa krščanski človek! Novo cesto treba napraviti, in če ti vragovi dolinski ne morejo plačati, sam jo bom plačal! Toliko pa Škrlec še ima! Amen in na vekomaj. Amen.“

In kakor je bil Škrlec hud mož, je bil tudi odločen. Kar si je v glavo vtepel, se je moralo zgoditi, in če bi se svet podrl. Tako tudi s to cesto.

Takoj se je lotil dela. Vendar so gospodje, ki so imeli pri okrajnih cestah besedo in so v okrajnem cestnem odboru odločali, spočetka hudo zmajevali z glavami, češ: „Preveč bi stalo. Kje vzeti denar?“ Dasi se je Škrlec v prvi jezi zaklel, da bo cesto, če treba, sam plačal, je, ko je jezo prespal, velikodušno obljubo modro pozabil. Pač pa je začel drugače — ni se mu po žilah zastoj pretakala lisjaško-diplomska madžarska kri! Začel je namreč gospode pogostejše vabiti k Sv. Tomažu na kako „skromno južino“. Navadno po kakem deževnem vremenu. In so se

gospodje, ki nikakor niso zaničevali Škrčevih puranov in rac in njegovega znanega ljutomerčana, rade volje pripeljali. Seveda ceste po lešniški dolini, dve debeli uri, tudi oni niso bili veseli. Veseli tudi ne, če je bila obleka kljub pogrinjalu čez noge in še gor čez pas, grdo oškropljena z blatom, huje še pocvokana in blatna, ko so se ponoči pripeljali domov.

Ko so pojedino končali, se po stari madžarski ali hrvaški navadi še vroče poljubili na obeh licih, jim je Škrlec — resnično včasih s solzami v očeh! — za slovo še govoril: „Zahvalim se lepo gospodom, da so moj skromni dom obiskali. Želim srečno vožnjo in da bi skoraj spet prišli!“

„Bomo, bomo, gospod Škrlec. Na svidenje!“

Še je mahal gospod Škrlec za njimi, z belim robcem ali kar s samo roko, da so vozovi izginili med hišami dol proti pokopališču.

Pa je šel zamišljen v hišo, si natočil liter, vzela kozarec in odšel v pošto pisarno. Vsi v hiši so hodili tedaj po prstih, da ga ne bi motili; saj je bil po fari in daleč naokoli, ker gospod Škrlec je bil daleč znan, znan pregovor: „Če gospod Škrlec le z mustači pomiga, takoj vse v hiši potihne.“ Tudi na pošto ob dneh, ko je imel gospod Škrlec obisk, nihče ni prišel. Vsakdo je vedel, da bi ne bilo varno.

Ko je bil sam v pisarni, si je najprej še natočil kozarec, da se malo okrepeča in pripravi na to, kar bo zdaj prišlo. Pa je počasi odprl predal pisalne mize in izvlekel molek z debelimi črnimi grolikami. In je začel, s komolci na mizo naslonjen, moliti rožni venec, žalostni del. Med razne skrivnosti je pa vpletal svoje srčne želje in pobožne

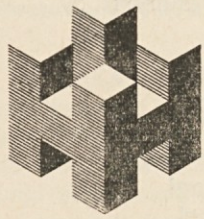
vzdihljaje: „Da bi se le vsi zvrnili v tem blatu...“ — „Da bi se jim zlomilo zadnje kolo!...“ Ko je bil liter že do polovice prazen, je postal še bolj podjeten, bolj madžarsko hud in krvoloč: „Vsi štirje potači se jim naj zlomijo! Da bodo sami okusili, kakšna peklenska cesta je to!“

Je tudi kdaj vmes malo zadremal: čudovita dremavica je skrita v pravem ljutomerčanu! Ko se je spet nekoliko zavedel, mu ni bilo prav jasno, tako ves spomin včasih spravi v nered pravi ljutomerčan, ali je pri skrivnosti: „Ki je za nas bičan bil“ — ali „Ki je za nas težki križ nesel“. Ker pa je bila ta bliže koncu, je molil kar to dalje. Ali če je bil že preveč zaspan, tudi za spanje je pravi ljutomerčan kakor od Boga ustvarjen, je naredil kar dober namen: „Nisem brž še pri koncu, pa Bogu gor darujem, kar še manjka. Naj bo Bogu na čast, jaz bom pa legel počivat, preveč molitve tudi ni zdravo.“

Vedi Bog, kaj je pomagalo, ali Škrčeve molitve ali ko jim je pri tistih južinah Škrlec obrekoval lešniško cesto, da za krščanskega človeka res že skoraj ni bilo več lepo, ali cesta sama in tiste vožnje po nji, da se gospodov sčasoma skoraj že nihče več ni maral peljati k Sv. Tomažu, ali ker so se gospe in služkinje tako hudovala in že čisto obupavale, ko so morale prihodnje dni obleke snažiti — Bog ve, resnica je ta, da so gospodje, ki so imeli pri cestah besedo, postali čez nekaj časa bolj mehki, bolj dovtetni Škrčevim besedam in dokazom, da je treba to ničvredno cesto vendar popraviti, saj je v sramoto vsemu širnemu slavnemu avstrijskemu cesarstvu, ko pa niti onstran Drave, kjer imajo vendar samo kraljevino, nikjer tako zanikrne ceste ni!

(Dalje prihodnjič)

22. Avstrijski lesni sejem - Celovški sejem

od 11. do 19. avgusta 1973

1600 razstavljalcev iz 30 držav — Sejem, ki je zanimiv tudi za vas

VELIKO ZABAVIŠČE

9. avgusta 1973

od 18. ure naprej

OHM 73

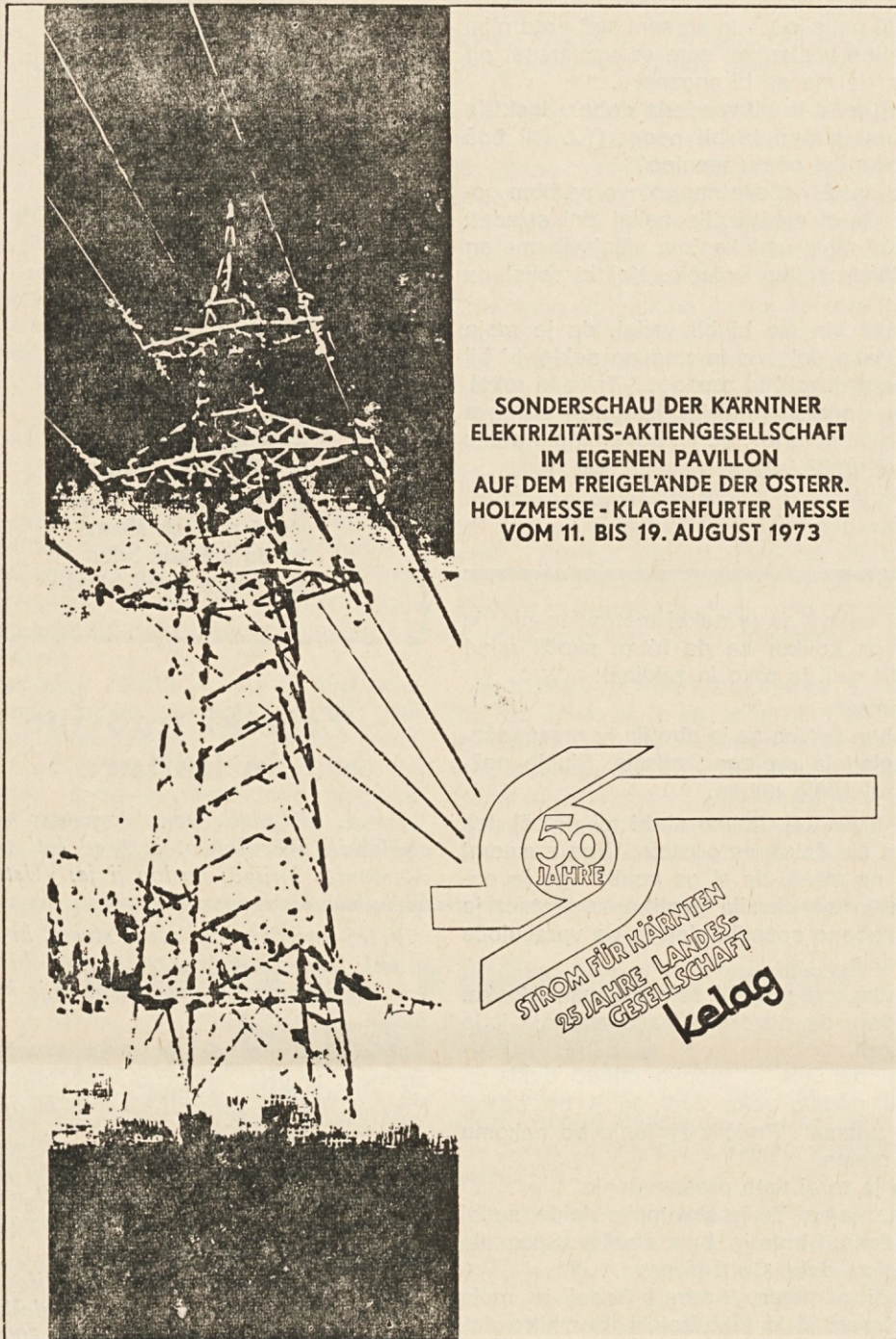
OHM 73

OHM 73

OHM 73

OHM 73

OHM 73

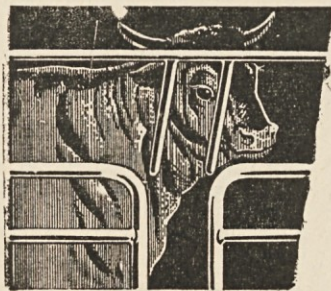

SONDERSCHAU DER KÄRNTNER
ELEKTRIZITÄTS-AKTIENGESELLSCHAFT
IM EIGENEN PAVILLON
AUF DEM FREIGELÄNDE DER ÖSTERR.
HOLZMESSE - KLAGENFURTER MESSE
VOM 11. BIS 19. AUGUST 1973

Obiščite nas v času Celovškega velesejma!

HLEVSKE NAPRAVE

Montiramo najmodernejše hleve
za govedo in prašiče. Vsa dela
vam opravljajo izkušeni delavci.

Pridite, brezplačno
vam svetujemo!

ANDREJ URBAS

Völkermarkt — Velikovec

Telefon 04232 - 521

Melodie der Technik

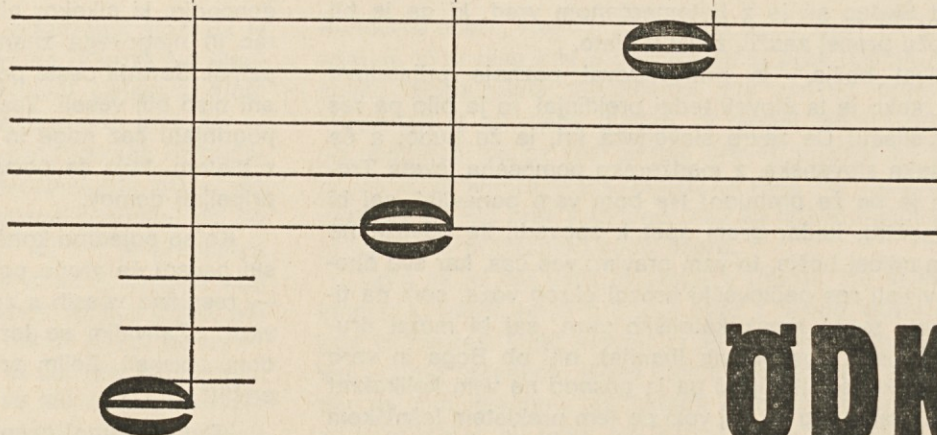
Film
Fotos
Information

Malta

Rosegg

Ferlach

Preis-
aus-
schrei-
ben
mit
vielen
Preisen

ÖDK

Messepavillon

20 različnih tipov vrtnih kosilnic,
stoli, mize klopi za vrt in
pohištvo za tujske sobe
nudi po ugodni ceni

Rutar - Center

A 9141 Dobrla vas — Eberndorf
Telefon 04236 - 381

Za naše podjetje iščemo pleskarske
pomočnike in vajence.
Stanovanje na razpolago.

Kličite nas telefonsko
04222 - 32454, Klagenfurt — Celovec

Hans Scarsini

pleskarski mojster
Konigsberger Straße 20

Za naš dobro poznani „Ansambel“
iščemo trompetarja, ki obvlada oba
deželna jezika. Interesenti naj se ja-
vijo na upravo lista. (Naš tednik, Ce-
lovec, Viktringer Ring 26).

● **MODNE MUHE.** — Kot za obleke,
tako so ženske muhaste tudi za moške.
Danes norijo za enim tipom, že nasled-
njega dne pa ga zavržejo kot pes ogloda-
no kost. Še do pred kratkim so bili v
modi orjaški in širolečati krpani, danes
pa ženskam niso več všeč, vsaj če verja-
memo anketi neke ameriške družbe. Da-
nes so v modi nekoliko temačni moški z
mehkim, božajočim glasom, suhi in vi-
soki ter z nežnimi, nekoliko ženskimi po-
tezami.

● **NI ZA OBJAVO.** — Nedavno je ljub-
ljansko „Delo“ v svoji rubriki „Pa še to“
poročalo, da je kolona avtomobilov
prejšnjo soboto od Rižane do ankanar-
skega križišča (slabih šest kilometrov)
potrebovala več kot uro „vožnje“.

Bralci pa so prosili uredništvo ljub-
ljanskega lista, naj nikdar več ne objavl-
ja podobnih vesti. Vzrok? „Utegne se
pripetiti — trdijo prestrašeni — da se
bo kdo spomnil in pobiral še... parkir-
nino!“

Otroci med seboj. — Jurček: „Če sem po-
reden, me položi mamica spat brez večer-
je.“ — Mihec: „Meni se pa to nikoli ne mo-
re zgoditi, ker moram piti vsak večer po
večerji zdravilo.“

Načelnik požarne brambe: „Pozno priha-
jaš, pozno na pogorišče.“ — Gasilec: „Ko
pa tako daleč od tu stanujem.“ — Načelnik:
„To ni nobeno opravičilo. V bodoče moraš
stanovati bližje požara.“

Darujte za tiskovni sklad!

Izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslovu: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt. — Telefon uprave 82-6-69. — Telefon uredništva in oglašnega oddelka 84-3-58. Naročnina znaša: mesečno 10.— šil., letno 100.— šil. Za Italijo 3400.— lir, za Nemčijo 24.—DM, za Francijo 30.— ffr., za Belgijo 300.— bfr., za Švico 25.— šfr., za Anglijo 3.— f. sterl., za Jugoslavijo 60.— N. din, za USA, Avstralijo, Kanado in južnoameriške države 7.— USA dolarjev na leto. — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Janko Tolmajer, Radiše, p. Zrelec. — Tiska Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.